

3౧8442 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

చెన్న పట్టణము 1915 నం॥ మార్చి నెల 30 వ తేది మంగళవారము

No. 329

నంపుటము. ౧.

రాక్షస నామ సంవత్సర చైత్ర మాసము శుద్ధ చతుర్దశి ౧౪.

నందిక ౩౨౯

గమనింపుడు.

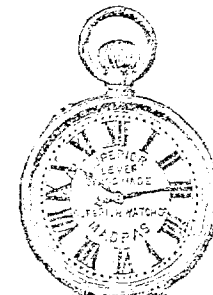
ఫౌజ్ లెక్కలములు (బంగారు పాత్రలుగలవి) నెవ్ ట్యూన్, బ్లాక్ బస్ట్, మొదలైన వాటిని కొద్దిగా జూరవరకు చాక చేసి నాము. నెవ్ ట్యూన్ రు 1-8-0 మొదలు కొని గలవు. త్రైసికల్స్ మాదర్ రు 55-0-0 బు మొదలు కొని గలవు. హార్మోనియములు అతిసరసము రు 17—8—0 మాత్రమే. (సా) సీమ పాయింట్ 6-0-0 మొదలు రకములు గలవు. వాతకోప్పి తలనొప్పి పట్టుతీపులకు నాణ్యమైన మందు బుడ్డి 6 అణాలు మాత్రమే. ప్రతియింట నుండవలసింది. గురువు లేకనే అనేక పాటలను హార్మోనియమునై వాయించనేచ్చెడి రు 3 లు వెలగల కాల్కో వైండు పుస్తకములు మాత్రము కొద్దిపాటు లున్నవి. గనుక యీ పుస్తకమును పోగొట్టుకొనకుడు. చెన్న పట్టణమునుండి మీ కేవలపులు కావలసిగా వెంటనే పంపగలము. ముందుగా పరలను తెలుసుకొని గోరవారు రియిక్టర్ల వ్రాయగలెను.

మద్రాసు స్టేషన్ సెన్సయిన్ ఏజెన్సీ
15 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

గృహనిర్మాణములో అనవసరమైన వ్యయము తగ్గించు పుడు.
తేకుమానులు.

గృహము నిర్మించుటలో ముఖ్యమైన ఖర్చుకలపయే. అట్టి కలపకొనుటయందు కొంచెము జాగ్రూకతగా నుండిన చాలలాభము కలదు. వేయేల, మాత్రగృహమునకు కావలసికరంగూను తేకు కలప చిన్న కిటికీలనుంచి దూలములువరకు పనికివచ్చు అన్ని రకములు; కమ్ములు, వానములు, బల్లలు, దూలములు, పెద్దమానులు, చవుకగా దొరకును. ఆర్. య్. ఆర్. బటర్స్. స్టీలుమాస్కు పలకలు. రీపరుబద్దలు మొదలుగాగల వన్ని మరియితర మార్పుకల పయన్ను మద్రాసు ధరలకంటె తక్కువ. బెజవాడ, తెనాలి, బందరు గుంటూరు, బాపట్ల తాలూకాలు నిజాము రాజ్యములో కొన్ని తాలూకానున్న మద్రాసుకంటె కాకినాడ, సామీర్యము; రియిల్ వార్డ్స్ తక్కువ. కావలసినవారు యిట్లు వ్రాయుడు. ఆచంట సుబ్బారాయుడుగారు. కంట్రాక్టర్స్, కల్పన వ్రతలు, కాకినాడ.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయలు వాచ్.
వాయిసులో సహ ధర్మ రు 30-0-0. పోస్టేజి 0-4-0.
ఫీచికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.
ఈగడియారము దేవులుమీద మాకింపెని చేరు ఎత్తనిసిరా పో మార్చింపబడి యోండున; ఇది నాచుకు కం మే తలవీగ మున, దేవుల ధర్మ అను నాకు శోమనుగల్గి మొరటుపనులకు దగియుండును. పెట్టెమాత్ర లో భాగమున గ్యారంటీ పీటి అతి కంచి యుండును. పీచు నుండి మూర్త తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను జిక్కుగా. ఒకగొక్కరును తీయదురును తెలంపుకో కట్టుకర తెలనంది తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున తెలియును. ఇదిగల కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతొపలేములు గండి యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున కనేవర కొని గంకరించుననిన, తెలుగులు తెండబ్బ చుఫీరియర్ వాచ్ గంపెని. బోర్లవాడ్లు వెంటిగి, మద్రాసు

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినందిక! సంవత్సరాదినందిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క అనవసరవత్సరాదినందిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసందికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ నైర్యసేక, ప్రాచీనకవీ, కేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ఫీరారాధన, మహామృదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము నంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్నలి, ప్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3. యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5. దుర్గగల్గ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6. నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరింగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధవృద్ధిమాల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను వెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను, ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు వెల 0 8 0
" అర్ధసంవత్సర " " 0 12 0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు " 1 0 0
ఇతరులకు " 2 0 0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.
యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యా శాధం గము కలుగ నవచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నవి.
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిగిరి, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర

ఇదిమాత్ర తెండు సంచికలు కలుగజేయు.
ఇం దన్ని జేకమాల చరిత్రయు నుల భామను విజయ్ తెగినపటములతో కథలను తెప్పి తిమి. గలదు. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (విమానము 600 పుటలు) రీ సంగీతము, చందా రు. 2—0—0 (పోస్టేజితో భహా). ప్రపంచ చరిత్రములేదు. సంవత్సరము చందా ముందుగి స్వీకరింపబడును.
కలయువాడు— గా. వారిసర్వో తమిరాపు, ఎం. : :
వింకానకట, పదిగ్రామ. అవి వ్రాయు

దంత మార్గము.

జర్నలి 1-కి వెల రు. 0-2-0 12-కి రు. 1-2-0.

ఈ దంతమార్గము గో పంధుగోమటకు అవకాశముగల్గివడును. చివళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించుచుండును. గోట బుద్ధింధము శక్త యుండును. పంధు ముత్తెములకలె తెల్ల గానుండును.
చర్మసామాన్యము నానుటకు దగి యున్నది.

సుఖభోగి మాత్రము.

20 మాత్రముల జర్నలి 1-కి వెల రు. 1-0-0.
కొనుట సవామేహములను ఈమాత్రము వాగుగపనితేయును. వీటిని తినచు పుండుపడినవంట తెలమును రాయవలయును. ఇవి క్లుప్తముకి సేవాకారక జాన్యములకుతాద ఉపహారిగియును.
అమృతాశ్రము డిపో, భోర్లు, బొంబాయి.
అమృతాశ్రము రూ. 6 తంబు శెట్టిగిరి, మద్రాసు.

మోక్షనాథం వేణుగోపాలరావు, గుంటూరు.

స్థానికవార్తలు.

బాహిమతము:—రేపు సాయంకాలము 6 గంట

లకు అజ్ఞాపితముగాని ప్రహరీ పాతకమునందరమున పైదరా

రాకపోకలు:—కలకత్తాకు వెళ్ళియుండిన మదరాసు

విషపుగారు మొన్న ఉదయమున, చెన్నపురికి చేరి. ఆగ్రి

మదరాసు "ఆస్పత్రి" నావ:—ఈనావ కోగు

లను, గాయములు తగిలినవారిని ఎక్కించుకొని ఏరేల్ నెల

మైలాపూరు రిపోర్టునము; ఆపద:- మొన్నటి

దినము మైలాపూరునందు రిపోర్టునము జరుగుచుండగా,

పోస్టులునోటిను. —రేపు ఏరేల్ రెండవతేది కుక్ర

వారము "గుడ్ వైజే." కాబట్టి శబలాక్షిసులకు నెలపు.

వీటిల్లుపార్కు మృగశాల. —పీటిల్లుపార్కు

లోనుండు మృగశాలలోనికి వెళ్లి, మృగములను, పక్షులను,

గోవిందనాయక విద్యాశాల. —ఈవిద్యా

శాలయొక్క 50-వ-సం॥ పు వ్యవస్థాపనము పచ్చయప్ప

ప్రెవికొకేసిలు అప్పీలు:—ఒక కాంట్రాక్టు విష

యమున తనకు పియ్యు వెస్టికంపెనీవారు 6000 రూపాయలు

వృత్తాంతలేఖలు.

బల్లారి వార్తలు.

(మావితేఖవని వద్దనుండి)

ఆర్యవైశ్య మహాసభ.

బల్లారి మార్చి 27. —మేనెలలో జరుగబోవు ఈమహా

మునిసిపాలిటీవారికి నూచనలు.

(1) ఈయూరియందు రాను రాను మోటారుబండ్లను,

(2) బల్లారిలో నీళ్లకవని చెప్పట నేటి క్రొత్తవార్త

(3) సత్యనారాయణపేట యను పేరిట పిలువబడు సివిల్

అధికారులు.

(1) హాస్పేట డివిజన్ సబ్ కలెక్టరుగారు లంకా

(2) అసిస్టెంట్ కలెక్టరుగారు, ప్రకృతము జిల్లా

క్రీకెట్ గంజ స్వాములవారు:—ఈ మాసము 21 వ తేది

మలునాటి కోజున బ్రాహ్మణులందరను క్రీవారికి

వెండియ క్రీవారు ప్రత్యేకము సాయంకాలము

క్రీవారి రాకవలన మాక్కిటి గొప్పభాగ్యమయినదనియు

చెన్నపురి నీటిపారుదల

పంచాయతీ చట్టము.

(పూర్వసంచికాబంధము.)

8 నిబంధనలనుగూర్చిన కొన్ని మార్గము లింటి నొంగబడినవి.

4-వ నిబంధన. రైతులందు 3వంతులలో 2వంతుల

8-9 నిబంధనలు. ఈనిబంధనలు పంచాయతీవారుల

10-11 వ నిబంధనలు. క్రిత దండనలను గూర్చి యీ

12 వ నిబంధన పంచాయతీల పాలనమును దుండగిన

13 వ నిబంధనము. పంచాయతీని తొలగించుటకు కల

14 వ నిబంధనము. ఏజిల్లాలోనైన ఈవిషయమును

15 వ నిబంధనము. పంచాయతీదారులు న్యాయబుద్ధి

మోచెర్ల రామచంద్రరావు.

బహుమతి. బహుమతి.

నిబది (గం) రూపాయలు.

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా పనుమట్ల గ్రామ కాపు

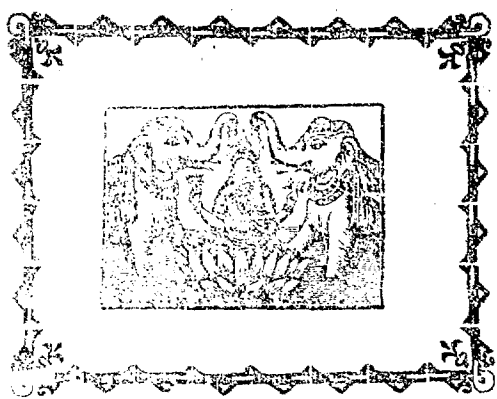
రము, కమ్మకులజుడు, యెట్లని చాయల 17 సం॥ కయసు

గర్జితమయి ముఖముమీదను మెదమీదను చిన్న బిడ్డగుణము

గనపించినపుడు నైమిచ్చలుగల యట్టియొక కొదాని వెంక

అను చిన్నవాడు, ఇంటికన్న యెవరికి చెప్పకయే యెచటకో

కాజ. సోమయ్య.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ మార్చి నెల 30-తేది

మంగళవారము.

మన శాసన నిర్మాణసభ.

మన శాసన నిర్మాణసభయొక్క నిన్నటి సమావేశమున నాంధ్రమండలముల ప్రతినిధులు కొనితెచ్చిన కొన్ని ప్రశ్నలును తీర్మానములును విమర్శించదగినవి కలవు. మన తెలుగుదేశమునకు సంబంధించి మిక్కిలి యాంక్షితమున నొక్క ప్రాంతమున కలిగించియుండు సమస్య ఏనాది, ఎరుకల సెటల్మెంటుకు సంబంధించినది. రమారమి పదునైదుదినముల క్రిందట నీవిషయము విమర్శకువచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వపక్షమున నానుభూతితో నియ్యబడిన ప్రత్యుత్తరములను అప్పుడు జరిగిన చర్చను మాచూపదులు స్మరించుకొనగలరు. ఆవిషయములకు సంబంధించి నిన్నటిదినము శా॥ కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారును, శా॥ కేశవపిల్లెగారును కొన్ని ప్రశ్నలను వేయువా రైరి. వానికి ప్రభుత్వ పక్షమున నీయబడిన ప్రత్యుత్తరములను బట్టి చూడగా నొక కొంతచింతకు కారణముగలించుచున్నది. ఏనాది సెటల్మెంటుకు అంగీకార మియ్యబడినదట ఆ సెటల్మెంటు విధిముగా చేర్చక నున్నదట! ప్రభుత్వమువారు కావలసివచ్చిన యెడల తగిన పోషిని సిద్ధపడిన చేర్చకతురట. బాపట్ల తాలూకా ఈపురుషాలెములో రైతుల ప్రార్థనమీద ఆటవికాలనశాఖనుండి తొలగించి 152రకు పట్టాలకు దరఖాస్తులమీద నిచ్చియుండిన భూమిని మరిల వాడినుండి తీసికొని క్రిమినలు సెటిలుమెంటులకు గాను రక్షకసైన్యమూడిగాగల విషవరీల స్వాధీనముచేసిన విషయమును పశ్చంపించి శా॥ కేశవపిల్లెగారు రైతులకు ప్రతిహరమేమైన చేయవలసినదని యనుగగా ప్రభుత్వమువారిదివరకు చేరిన తీర్మానమును మరల్చుటకు కారణములేదని మాత్రము జవాబుదొరకెను. ఈవిషయము లన్నిటిని బట్టిచూడ ప్రభుత్వమువారు బాపట్ల ప్రాంతము లోని ప్రజలు పెట్టికొనిన మొదలలో నొక్కపోలిను సిద్ధపడిన బలపరచు విషయనదప్ప సితరీతుల సక్రిమినలు సెటిల్మెంటులను గురించి కొక్కము కలుగజేసికొనుటలేదని తెలియవచ్చుచున్నది. ప్రజల సైన్యమును కర్చు పెట్టి అందుగో నిధివసతియందును వారికి నన్నివిధములను సహాయ మొనర్చుటకు ప్రభుత్వము నధికార మున్నది. తేముకే శివనాథారము చేసికొని జ్ఞాన సాగర్ ప్రైవేట్ లిబ్రరరీయమును మార్గముల ప్రవర్తించుచుండు సాగుగుంపులను ఉద్ధరించుటనీ నదీ ఇంతుని ప్రజలును హృదయపూర్వకముగా తోడ్పడుచుండు సందేహములేదు. కాని దొంగ గుంపులను సంహరించుట, ఉత్సాహముచేతనే కావచ్చును, జయబాద్యము అన్నివిధముల విడువరించుమున్నగువారి సంశోషణము శాంతిపరులన

ప్రజలకిగి సంపాదించు కొనిన నేలను నూడజేసి కొనుటగాని సరియైన బందోబస్తులు లేనిదే ఇంకను ప్రజమొర పెట్టుచుండగనే సెటిల్మెంటులను నిర్మించుటకు సమ్మతించుటకాని అంతనిరసాయకరమైన వినికాదు. తగిన విచారణలను అధికారానధికారుల మూలముగా చేయించి ప్రజల మనస్సులలో నుండు భీతి అదృశ్యమగునట్లు సంగతి సందర్భములను విశదపరచి వినిజరిపి యుండిన యెడల ననవసరాందోళన లేక యుండును. దరఖాస్తులమీద రైతులకు నిచ్చియుండిన భూములను గురించి తమకు తెలిసిన సంగతులను చెప్పి శా॥ కేశవపిల్లెగారుడిగిన ప్రశ్నలకు ఆసంగతులు సరికావని మాత్రమునుశీవి ప్రభుత్వపక్షమువారు రద్దుపరచుట రద్దుపరచిన సంగతి బహుకాలము వరకు రైతులకు తెలుపకపోవుట మున్నగు సందర్భములలో నెంతవిజము నెంత యబద్ధమచుటను గూడ నాలోచనలోనికి తేకుండుటవలన సనధికారులకిచ్చు ప్రత్యుత్తరముల కేమియు విలువ యుండునట్లు లేదేయను నభిప్రాయము కలుగుచున్నది. ఇట్టిచుట్టెప్రాయము కలుగుట సంతృప్తికరమార్గముకాదుకదా! క్రిమినలు సెటిల్మెంటులకు తరువాతి ప్రశ్నలు స్థానికస్వపరిపాలనకు సంబంధించినవి. శా॥ కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు గ్రామ పంచాయతుల విషయమున నొక ప్రశ్ననడిగి, ఇండియా ప్రభుత్వము వారా విషయము నాలోచించు చున్నారుట. వాకితీర్మానము తెలియవరకును స్థానిక ప్రభుత్వమువారేమియు తలపెట్టలేదట. కృష్ణారావుగారే లోకలుబోర్డుల విషయముగూడ ప్రశ్నించిరి. 1884 వ సంవత్సరపులో కలుబోర్డుల ఆర్టును అనుసరించి తాలూకా బోర్డులలో నిర్వచిత సభ్యుల సంఖ్య నాల్గింట మూడు వంతులుండ వచ్చుననియు జిల్లాబోర్డులలో మూడింట రెండువంతులుండ వచ్చుననియు గలదు. ఆసంపూర్ణ నిర్వచితసంఖ్యను ప్రభుత్వము వారు మంజూరుచేయవలసినదనికారవనియసభ్యులుకోగిరి. జిల్లాబోర్డుల విషయము ప్రభుత్వమువారి యాలోచనలో నున్నదని వినుటకు సంతసింప వలసియున్నది. కాని తాలూకాబోర్డుల విషయమున వచ్చిన జవాబు మాత్రము సంతృప్తికరము కాదు. మూడింట నెకవంతుగా నుండిన దాని నిటీవలనే అర్ధభాగము వరకును మంజూరు చేసినారట. ఎక్కువ ఇప్పుడే చేయరట. అర్ధభాగము మొన్నమంజూరైన దనుకొనబోదురు. 1911 సెప్టెంబరులో జరిగిన సంగతి అది. నేటికి రమారమి నాలుకొండు కావచ్చినది. అర్ధభాగ మైచుచుచేత ప్రభుత్వమువారే చ్చటను నభిప్రేధి కనిపించు చున్నదనియే రిపోర్టులలో వ్రాయుచున్నారట. ఇట్టి సందర్భములలో నాలుకొండు కొకసారియైన కదలచుచు నెడల మనకు స్వతంత్రస్థానిక పరిపాలనమునకు శతాబ్దములుండవలసి వచ్చునాయేమి? యుద్ధమగుటతోడనే అన్ని యురచ్చునని యుప్పుగుండు వారి కీ స్వల్పవిషయము గొప్ప యాలోచనలను బుట్టించునెమోకదా! చూడకుండను. ప్రభుత్వమువారు అన్ని ప్రశ్నలకువలె పీడిని పరిశీలుచు పూర్తిగా తక్కుగానే ప్రత్యుత్తరముచ్చునట్లున్నారట. మా ప్రతినిధులు తీవ్రమయిన తీర్మానహాపముగా కొని తెచ్చి సంగతులను ప్రభుత్వము వాకి చక్కగా బోధి పరచి కార్యసాఫల్యముచుండురు గాక యను సమ్మతమున్నాము.

ఈసందర్భమున నీతాలూకా బోర్డులకు సంబంధించిన తీర్మానమే మరియొక్కటి ప్రభుత్వాంగీకారముపడనియుండుట గమనింపకయున్నది. ప్రస్తుతము మన తాలూకాబోర్డుల వ్యాప్తి పిక్కొక్కదానికిని నాతాలూకా మాత్రముతో ముగియుటలేదు. కొన్ని కొన్ని తాలూకా లొక్కొక్కబోర్డుకు లోబడియున్నవి. ఇందుకు కారణము అన్నితాలూకాలలోను బోర్డుల కధ్యక్షులకు తగిన అసధికారి దొరకడనియు అందుచేత డివిజనలు ఆఫీసరులధ్యక్షులుగానుండుట యను సౌకర్యమునకయి ఇప్పటి ఏర్పాటుకలదనియు శా॥ శివస్వామి అయ్యరుగారే విశదీకరించిరి. సందర్భము లిట్లున్నను శా॥ రామచంద్రరావుగారు లక్షరూపాయలకుపైబడిన ఆదాయముగల తాలూకాలన్నింట ప్రత్యేకముబోర్డులు నెలకొల్ప బడవలసినదని తీర్మానమును చెచ్చిరి. చర్చించునప్పుడు శా॥ కేశవపిల్లెగారు శివస్వామి అయ్యరుగారి యుపన్యాసమునకు సమాధానము కలుగునట్లు తీర్మానమును సవరించిరి. ఎచ్చుచెచ్చుట పరిపాలనకు తాలూకాబోర్డుల సౌలభ్యతగించుట యవసరమో అచ్చట నంతయు ప్రభుత్వమువారు తగ్గింపవలసినదనిసభవారు నిర్ణయించిరి. ఇతరులధ్యక్షులకు దొరకనిచోట డివిజనలు ఆఫీసరుండగినవాడే కానసాధారణముగా తాలూకా తాలూకాకును నొకబోర్డుండవలసిన్నను అది పొసగనిచోట డివిజనలు ఆఫీసరుగారి అనుకూలమునకు తగిన్లు ఏర్పడుటయు వైసమేలయి యుండును. మన సభ్యుల యొక్కయు ప్రభుత్వము వారియొక్కయు మనస్సులలో నిదియేయున్నను సవరింపబడిన తీర్మానము పూర్తిగా నీయధము నిచ్చుటలేదు. మరియొక పర్యాయమిట్టి యధము నిచ్చుతీర్మానమును ప్రభుత్వమువారంగీకరించిరేని దేశమున స్థానికపరిపాలనము నెడ నుత్సాహము రెట్టింపగు ననుటకు సందేహములేదు. మనప్రతినిధు లట్టి తీర్మానము నాలోచించి తెత్తురని నమ్ముచున్నాము. నిన్నటి సమావేశమున చర్చకువచ్చిన మరికొన్ని విషయముల విమర్శ ముందుకు చేయవలసి యున్నాము.

శా॥ పానుగంటి రామారాయనిం గారు మనత్వతీ యాంధ్రమహా జనసభకు సభ్యులుగా నుండ నంగీకరించి నారని ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులు విశాఖ జిల్లామనుండి వ్రాయుచున్నందులకు సంత సించుచున్నాము. రామారాయనిం గారిని నెరుంగని యాంధ్రుడులేడు. వానికి జేశభాషలయెడగల అభిమానము తెలియని హాయింద ప్రసుతేడు. మరయ్యాంధ్ర గౌరవమును ఇండియా శాసన నిర్మాణ సభలో నిలుపుటకు వీరుచేసిన ప్రయత్నములుగాని కనిపింపములుగాని ఇదివరకు నుండిన సభ్యులకు సాధ్యములు కాలేదనిన నతిశయోక్తిగాదు. మన సీనియరులను నంగీకృతుల నొనర్చుటకు, దేశభాషల నగ్రణ్యము నొనర్చుటకు వీరిటీవల ప్రారంభించిన యుపక్రమము లొకను నందర దృష్టియెదుట నుండనేయున్నవి. వీరుచట్టిదేశభాషామారుమూత్రమేకారు. విద్యావంతులు, శ్రీమంతులు, క్రీమంతుల ప్రతినిధులు ఇట్టి నిదని నాంధ్రదేశము మహావిభాధ్యక్షులనిచ్చి శారవీరులు లేదు. గౌరవించుకొనుట యగుననుటకు సందేహములేదు.

TELEGRAMS.

Cross-examined by Mr. J. N. Roy, witness said he did not know plaintiff. He simply carried out the instructions of the Government, which were specific. He did not make any enquiries. At that time he did not know the contents of those books. The book was translated in the ordinary course. He had seen a translation of passages from it.

Q.—Was the order of the Government passed on any suggestion made by you, or of its own accord?

A.—I claim privilege with regard to that.

Q.—Did you do anything yourself?

A.—Yes, and as an official I considered that the Government instructions to me were justifiable and I followed those instructions.

Q.—Under what clause of the Press Act could you have had the copies forfeited?

A.—I think section 2 fits in.

Continuing, witness said they surrendered the books in two consignments. It was a case of qualified voluntary surrender. Price was asked after the books were destroyed. He informed Government that the plaintiff had claimed money, but the Government refused to sanction payment. This closed the examination of Sir Frederick Halliday.

An Arms Act Case

CALCUTTA, March 29.

To-day before Mr. Keays, the Second Presidency Magistrate, Radha Charan and three other Bengali youths were placed on charge of illegal possession of a Mauser pistol under the Arms Act. Mr. P. L. Roy who represented the Crown said that later on after evidence was gone into the accused would be charged with conspiracy. The revolver found with the accused formed one of the fifty pistols stolen from Messrs. Rodda and Co. The Deputy Commissioner Mr. Roman when examined said that in connection with the Garden Reach Dacoity Case he searched the premises No. 20 Fakir Chand Mitter Street and found all the four accused there and the revolver. The case was adjourned the accused being sent to Hajut.

Removal of Office of the Bengal Chamber of Commerce.

CALCUTTA, March 29.

The Bengal Chamber of Commerce with the affiliated institutions will be removed on the 15th April to No. 29 Strand Road formerly tenanted by Messrs Werman & Co. and Messrs. Alois Schwaiger. This temporary removal is in consequence of the forthcoming re-building of the premises at present occupied by the Bengal Chamber of Commerce.

Reference to the Anarchical Crimes in Bengal. The Maharaja of Burdwan's Strong Speech.

CALCUTTA, March 29.

At to day's annual meeting of the British Indian Association the President Maharaja of Burdwan referring to the anarchical crimes in Bengal said, I am not one of those who feel unduly alarmed at the recrudescence of the political dacoities or high way robberies in Bengal or the outrages that have taken place recently. Whilst I deeply regret these occurrences, whilst as a law abiding citizen I feel a humiliation that repressive measures should be necessary, I think and I think so deeply that the time has come for our public men to seriously consider how best to cope with the situation. In my opinion what we have got to do and what we should do at once is in the first place at every centre of education by organizations and demonstrations to emphasise upon the young men and their teachers that any kind of lawlessness is ruinous to the cause of making India a self-governing part of the Imperial Federation and to put before them that as they are the very men who will have to be the future leaders to see the fulfilment of our desires. They must desist from these diseased ideas of liberation and freedom. In the second place we have got to bring home to every politician in Bengal that however cultured we may be, however advanced we may think ourselves to be, England with all her liberal ideas of equality freedom and justice will not give us further privileges after the war is over if the present deplorable state of things continue. Lastly and I think this to be the most important, we, I think, realise that unless and until there is a better feeling between the people and the Police, there can be no reduction of crimes nor a better detection of them. We cannot deny that feeling between the Public and Police is to say the least most unsatisfactory. Unless and until the Police can command confidence of Public and People have more faith in the Police and more sympathy for their work, no amount of repressive measures, no amount of demonstrations, no amount of articles in the press, no amount of outbursts of loyalty will have the desired result. I therefore think that the British Indian Association should without delay memorialise the Government of Bengal to appoint a mixed commission of officials and non-officials Europeans and Indians to enquire into the real cause of the strained relationship between the Public and the Police. This commission if appointed should be a strong one, a fearless one and should point out defects that may exist in the Police Organisation and should find out why the Public who are after all the real sufferers should in face of these constant dacoities and outrages continue to be unsympathetic towards the Police.

A Riot in Calcutta.

400 MUSSALMANS THREATEN VIOLENCE. Armed Police Quell the Disturbance.

CALCUTTA, March 29.

A serious disturbance took place on the railway premises near Chitpore late to-night. It appears there is a mosque on the railway property and coolies employed in the vicinity were under the impression that the mosque was to be pulled down. About 400 Mahomedans who assembled near the mosque made a demonstration. They were armed with bricks and stones. News was sent to the railway police who despatched armed constables to the spot. Stones were thrown at the police. Thereupon reinforcements were telephoned for and armed police sent from Lal Bazaar. One police officer was seriously injured but eventually the rioters were quelled and dispersed. Armed police were left on guard at the mosque.

CONTINUED PAGE 2.

TELEGRAMS.

Calcutta Police Commissioner Retires from Service.

CALCUTTA, March 30.

Sir Fredrick Halliday, Commissioner of police, leaves Calcutta to-day on retirement.

The Murderer of Inspector Mukherjee.

20 Cartridges Found in his House.

MADRAS, March 29.

Recently Mr Bartley, Superintendent of Police and Mr Mcquintosh Assistant Superintendent, proceeded to the village Khaalwa to search the house of one Chittapriya Roy alleged to be the murderer of Sub-Inspector Mukherjee in Cornwallis Square, Calcutta. While the search was proceeding Chittapriya's nephew Kantipriya a lad of 18 was found escaping through the back door. Mr. Mcquintosh followed and arrested him in a jungle and found in his possession 20 cartridges of Mauser pistols in two well marked cases. The boy was sent up for trial under section 19 Arms Act. Kanti made a statement before the Magistrate saying that 6 or 7 months ago Chittapriya took him to certain broken wall of their house and told him that he had kept in the crevice therein 20 cartridges which he must not disclose to anybody on pain of death. He tried to remove them from the hiding place to avoid detection. Several witnesses were examined to-day. The case was postponed for further hearing.

The Garden Reach Dacoity. Police Hold out Temptations. Accused's Statement.

CALCUTTA, March 30.

Yesterday before Mr. Bartly, Joint Magistrate of Alipore, Atul Krishna Ghosh and six other Bengalee students were placed on trial on charge of having committed dacoity in a taxicab at Garden Reach. Three of the accused were discharged as there was no evidence against them. The case against the rest was adjourned. As the accused were about to leave court one of them stepped forward and said that two Bengali police officers came to him one day in jail and suggested that he should make a confession implicating Atul Krishna Ghosh and several other persons and held out hopes of getting a lucrative appointment for him. The Magistrate recorded his statement on oath.

PUNJAB.

The Hindustan Bank Case Appeals.

LAHORE, March 29.

The Hindustan Bank Appeals in which Daulat Rai and Harichand were sentenced to several years imprisonment for the falsification of the Balance Sheet and other offences were resumed before Sir Donald Johnstone and Justice Shadilal to-day. Mr. Broadway, the Additional Government Advocate for the Crown said that according to the articles of the Association dividends could not be paid from the reserve fund. On the other hand reserve fund was shown as increased so the defence theory that dividends might have been made out of the reserve fund was untenable. The Counsel contended that debit and credit entries were fictitious and simply made to show a blooming balance sheet. Mr. Kirkpatrick replied stating that nobody has been defrauded. The charge that Daulat Rai temporarily misappropriated Rs. 5,000 of loan money by crediting the same in his own name for some months while letting the bank pay interest for the loan was argued by Mr. Kirkpatrick who stated that it was a mere mistake in accounting as the sum was borrowed for the Bank. Appeals are still proceeding.

Appointment of Special Commissioners Under the New Act.

LAHORE, March 29.

Rai Gobind Ram, Extra Assistant Commissioner has been appointed as a Special Magistrate with the C. P. C. powers for trials of dacoities in the Muzaffargarh District. Special Magistrates with similar powers have been already appointed for the trial of Jhang and Jullundur dacoities. Most serious cases may come before the special Commissioners under the new act.

Execution of the Accused in the Ferozepur Case.

LAHORE, March 29.

Of the men sentenced to death in the Ferozepur Case three were executed in the Montgomery Jail on the 25th instant, two were executed in the Lahore Central Jail and the remaining two were executed in the Jail at Lahore, on the 27th.

An Explosion in the Shalimar Garden during fair.

LAHORE, March 29.

On Saturday night at Shalimar Garden where a fair was held there was an explosion and both a Sub-Inspector and a Constable were slightly injured. The exact nature of the missile is not yet known but from the fact that small pieces of glass were extracted from the Sub-Inspector's wounds it is supposed that the explosive which was not of a powerful nature was contained in a soda water bottle. No importance is attached to the incident.

BURMA.

Insured Parcel Missing

Report to the Police.

RANGOON, March 30.

Report has been made to the police here by the Chief Inspector of Mail Service that he received a telegram from Calcutta Post Office (Howrah) stating parcel bag No. 2 for Trichinopoly Post Office which was closed in Rangoon Post Office 21st March, containing six insured parcels was found on arrival at Howrah to bear a suspicious seal. On being opened the insured bag was found cut open on one side and one out of six insured parcels missing.

TELEGRAMS.

BOMBAY.

Sir P. M. Mehta's new Appointment. Congratulations from the Senate.

BOMBAY, March 30.

At a meeting of the Senate of the Bombay University this evening Sir Pheroze Shah Mehta was congratulated on his appointment as Vice-Chancellor of the University.

The Bombay Sanitary Institute. 12 Years of Activity.

BOMBAY, March 29.

After 12 years activity the Bombay Sanitary association is now in possession of a sanitary institute which is to be opened to-morrow by the Governor of Bombay. The record of these 12 years work shows that the Association's health visitors made 60,000 visits and reported 16,000 houses and chawls for action to the health officer. Hundreds of lectures had been given and thousands of leaflets distributed. The building which the Governor is opening is one of the efforts of the Association to keep before the public the importance of education in sanitary science. It has been erected at a cost of Rs 80,000 and includes a library and lecture hall where demonstrations on sanitation, sanitary engineering, town planning, etc. will be given.

Bombay Governor's Movements.

BOMBAY, March 30.

The Governor of Bombay and Lady Willingdon return to Bombay from their tour in Northern India to-morrow. They will spend a busy day in attending to various functions in the city and leave for Mahabaleshwar the same night for the hot weather.

Pro. Geddes on Bombay City Problems.

BOMBAY, March 30.

Since the opening of the Town Planning Exhibition a fortnight ago Professor Geddes has been lecturing nightly at the Town Hall, his lectures covering much the same ground as those he gave at Madras. This evening however he selected a topic more of local interest dealing with the problems of Bombay. He did not examine these problems in any great detail pointing out that his remarks were rather intended to arouse interest in his subject. It was disappointing to note, he said in the course of his lecture, that some questions in which there had been comparative activity had not been handled in Bombay and for instance the bullock cart had not yet been superseded by cotton tram, the zone system of railway fares which had been so beneficial in Hungary had not yet been touched and then there was also the problem of dockers, add casual labourers which had not been tackled.

SOUTH INDIA.

Derailment of a Passenger Train.

CALCUTTA, March 29.

The Dt. Traffic Superintendent wires from Gadag:— Engine and the two front wheels of the first bogie 45 Up Passenger Train derailed at a station, M. and S. M. Railway on the 29th March 1915. No one was injured.

Coty Municipal Bribery Appeals. Both the Accused Acquitted.

COIMBATORE, March 29.

In the Coonoor municipal bribery appeals the Sessions Judge heard Mr Walker on Saturday for the appellants and Mr Balakrishna Iyer in support of convictions. Mr. Moberly acquitted overseer Edwin and Municipal manager Ramalingam Pilly this morning holding that the District Magistrate's conviction was based on the account book exhibit G which was not legally admissible in evidence. Appeal against the conviction and sentence in the other case was heard by the Additional Sessions Judge Mr. Coleridge on Saturday. Judgment was delivered this morning. The Judge reversed the convictions and remarked that overseer Edwin might be retired if the prosecution deemed that course necessary.

SIND.

The Prize Ships Cargo. Protest by the Karachi Chamber.

KARACHI, March 30.

The Karachi chamber of commerce have addressed a strong protest to Government of India against the delay in obtaining release of the cargoes of the "Lechrenfels" and "Marienfels" at Goa.

UNITED PROVINCES

U. P. Executive Council, Meeting of Protest Against House of Lords Action.

LUCKNOW, March 29.

A crowded meeting of the citizens of Lucknow, representing all sections and creeds, was held yesterday evening at 5 P. M. at Kaisaribagh Baradari. The hall was full to suffocation. The Hon. Raja Tasadduk Rasal Khan, of Jehangirabad, was voted to the Chair. The Hon. Raja of Mahmudabad moved the first resolution, which ran as follows: "Resolved that the citizens of Lucknow assembled in public meeting do hereby place on record their most emphatic protest against the action of the House of Lords postponing the creation of an Executive Council for the United Provinces, and feel certain that this continued denial of the just claims of the people and putting off a modest reform long overdue will create a sense of keen resentment and alarm throughout the length and breadth of these Provinces, a consequence by no means desirable particularly at this juncture." The Raja boldly contradicted the statement of Lord Macdonald that very few in the United Provinces were in favour of an executive council. He said the proof, if necessary, was to be found in this meeting itself, the leading and influential Talukdars of Oudh being present on the occasion. He

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

A Liverpool Steamer Sunk.
Admiralty Report.

LONDON, March 20.
The Admiralty says that the "Vosges" was sunk by submarine shell-fire sixty miles south-west of St. Annes, Head on Saturday. A submarine chased the steamers "Aguila Dundedin" and "Fataha" off Land's End on Sunday. The submarine was sighted off Cape Clear.

The Experiences of the "Vosges"
THE CREWS HEROISM.
"It is a long way to Tipperary"

LONDON, March 20.
The wounded from the "Vosges" include a Belgian lady passenger and a boy the total of wounded being fifteen. They have all been lodged in the Turo Infirmary. According to their narratives the Captain ignored the submarine's signal to heave to. A duel of seamanship followed. The "Vosges" manoeuvred in such a manner as to get astern of the submarine, which was thus incapable of using the torpedo. Blank shot failing to take effect, the submarine fired live shell. The Captain of the "Vosges" and three officers were on the bridge, the crew were at their station and the engineers and stokers were working their hardest, but the submarine was apparently one of the latest, though it did not display its number. The submarine easily overhauled the "Vosges" and was sometimes only three hundred yards distant. The shelling had terrible effect. One shot holed the "Vosges" under water, but the crew kept at their task. Then a shell killed the Engineer outright while this officer was encouraging the stokers. Altogether twenty shells were fired. The main target was apparently the bridge. All Officers with one exception were wounded, the second mate badly. The deck fittings were torn to ribbons and the bridge resembled a sieve. Still the "Vosges" did not slacken speed. After two hours the submarine abandoned the chase, but a large shot ripped a huge hole in the water-line through which torrents of water poured in. The captain clambered over the side and was almost sucked in by the rush of water. Then a patrol boat sighted the vessel and responded to signals, succeeding in rescuing the crew. The captain said he was thankful that the submarine disappeared without knowing that the "Vosges" was vitally hit. He added: "If I had had a gun, there would have been one submarine less." In a later interview he said that five passengers volunteered to help the stokers. Stripped to the waist they helped the stokers during the shelling of the "Vosges". The vessel tried to ram the submarine but without success. The "Vosges" fired rockets continually for help. Three boats were destroyed by shell. The British ensign was carried away, but it was quickly replaced. The steward attended to the wounded after the submarine disappeared. They continued to go full speed ahead for an hour with the pumps working. Then she met the patrol boat which took her in tow. Shortly afterwards the "Vosges" was found to be sinking. All took to the remaining boats in the most orderly manner. The crew rowed to the patrol boat singing "It's a long way to Tipperary."

A German Submarine Surprised.

LONDON, March 20.
ROTTERDAM.—A German submarine got surprise in the North Sea yesterday. She was lying eight miles from the Maas lightship and flying signal to heave to when the great eastern cargo steamer the "City of Brussels" appeared.

Captain Wyatt ignored the submarine's order and shouted, "Put her helm over I think we can get the blighter." The "Brussels" crossed the spot but there is no evidence that the submarine was sunk although one stoker declares that he felt lumpy.

French Liner's Escape.
Advantage of Superior Speed.

LONDON, March 20.
The French transatlantic liner "Niagara" had an exciting experience off Cherbourg. She encountered a submarine, which pursued her, but the "Niagara" escaped owing to her superior speed.

Conference of Admirals

LONDON, March 20.
Admirals of the Allied fleets have had a prolonged conference, after which the Captains of various vessels received special instructions.

Addition to the Fleet.

Eight allied warships are expected to join the Dardanelles fleet immediately.

Secretary of State's Telegram.

SIMLA, March 20.
The following is from the Secretary of State's telegram to the Viceroy dated March 27:—In the West the situation is comparatively calm and Sir John French is not sending his regular communications, as there is nothing new to report. Six French divisions bombarded the German airship-shed near Metz and barracks east of Strassburg, and although being exposed to violent cannonade, returned safely.

TELEGRAMS.

FRANCE.

A Paris official Communique.

LONDON, March 20.
PARIS.—The communique says: We blew up with mines the German observation post in the Vpres region. The enemy tried to retake the trenches at Les Apoyges which they had lost on the 27th but after a violent engagement our gain was entirely maintained. The enemy set foot in some parts of their old trenches but we made progress in other parts.

RUSSIA.

Secretary Of State's Telegram.

SIMLA, March 20.
The Viceroy has received the following telegram from the Secretary of State dated the 27th March:—Vigorous offensive has been assumed by the Russians in the Carpathians. The success in the Lupkow pass is being followed up and the Russians are advancing successfully although the enemy is reinforced. The Germans are reported still in very great force in East Prussian frontier, though without developing serious offensive movements, and the attack on Osowiec has sensibly slackened, some very heavy batteries having been retired.

Russian Baltic Fleet.

Reinforced by Modern Vessels.

LONDON, March 20.
PETROGRAD.—It is announced that the Russian Fleet in the Baltic has been reinforced by modern fighting units and affords additional strength to the Russian coast towns. This statement has important bearing on the whole naval question since Russia laid down four dreadnoughts in 1909 and four super-dreadnoughts with nine fourteen inch guns in 1912.

TURKEY.

Secretary of State's Telegram.

SIMLA, March 20.
The following is from the Secretary of State's telegram to the Viceroy dated 27th March:—The latest news from the Dardanelles indicates the resumption of mine-sweeping and reconnaissance work rather than bombardment. It is probably necessary to go all over again the area already swept in order to make certain that no drifting mines remain. Accounts differ as to the damage done by the last bombardment, and not until airmen have investigated will trustworthy intelligence be possible. The latest report of the weather shows that a northeast gale is blowing and is frequently accompanied by mist and fog, which prevailed three or four days. General Goltz passed through Sofia on his way from Constantinople to Berlin.

The "Goeben" Repaired.

LONDON, March 20.
According to Constantinople reports the "Goeben" has been completely repaired but the vessel is only able to do eighteen knots instead of the original twenty-seven.

Russian Fleet to be Fought.

LONDON, March 20.
It is reported that the Turkish Ministry of War has decided to make a raid by the entire Turkish fleet in the Black Sea with the object of engaging the Russian fleet.

Russian Bombardment of Bosphorus.

LONDON, March 20.
PETROGRAD.—The communique states that the Black Sea fleet yesterday bombarded the outside forts and batteries in the Bosphorus on both sides of the Straits.

LONDON, March 20.
PETROGRAD.—(LATER)—Observation by ships and aviators showed that shells from the fleet were falling with great exactitude in the Bosphorus. Aviators flying above the Turkish batteries dropped bombs and succeeded in escaping heavy Turkish gunfire. The enemy's destroyers tried to come out but were driven back into the Straits by Russian guns. A large hostile four-masted ship trying to enter the Bosphorus was bombarded by the Russians. She finally heeled and blew up.

Von Der Goltz's Departure Explained.

LONDON, March 20.
AMSTERDAM.—The Berlin "Lokal-Anzeiger" states that Marshal von der Goltz has left Constantinople for Berlin. The reason of his departure at this critical time is that the Sultan has entrusted him with a special war medal for the Kaiser.

Christians shot by Kurds.
Women Violated.

LONDON, March 20.
A Cablegram to the Presbyterian Board for Foreign Missions says that all men at Gulpashan village near Urumiah have been shot by Kurds and women violated. Sixty five refugees were taken from the French and American missions and hanged on gibbets erected in Mission yards.

AUSTRIA.

An Arrival From Vienna.

Interviewed by Reuter's Representative.

LONDON, March 20.
Reuter's representative has had an interview with a distinguished personage just arrived from Vienna who brings the latest and most reliable information regarding the situation.

He says that trains full of Bavarians are continually passing on their way to the Carpathians, and that equally numerous trains full of wounded are returning.

TELEGRAMS.

Many German officers are coming from Constantinople with their wives and are proceeding to Germany. They said the position in Turkey is extremely bad. The young Turks, besides being against everybody, are quarrelling among themselves. Some candidly expressed disgust and despair that at such a vital moment Turkey should be completely disunited. They confirmed the reports that the German banks had withdrawn their money from Turkey. Officers openly said that the Turkish army had only enough ammunition for a few days.

The outward appearance of Vienna and Budapest is little changed, but there is evidence of growing depression. Austrian currency has depreciated and a shortage of bread is appreciably felt. People openly expressed their dislike to a continuance of the war.

GERMANY.

General Von Kluck Slightly Wounded by Shrapnel.

LONDON, March 20.
The Western front is comparatively quiet. General Von Kluck has been slightly wounded by a shrapnel while inspecting advanced positions in Argonne.

HOLLAND.

Indignation in Holland.

Secretary of State's Telegram.

SIMLA, March 20.
The following is from the Secretary of State's telegram to the Viceroy dated March 27:—Considerable resentment has been caused in Holland by the sinking of the Dutch steamer "Media" by a German submarine in the English Channel. The ship was sunk deliberately after the examination of the ship's papers, so that no mistake regarding the nationality was possible. Two other Dutch steamers also were seized by the Germans and another bombarded from an aeroplane off the English coast. The Dutch press observes that the German practice of blockade proclaimed against England goes far beyond the action taken by Great Britain against neutral vessels trading with Germany, and the influential paper "Handelsblad" calls the sinking of the "Media" an act of arbitrary violence which cannot be considered a lamentable error, and insists that complete compensation must be demanded from Germany. There is considerable suppressed excitement in Holland, and in some quarters it is assumed that events are tending to a crisis, but the Dutch are eminently a calm people, and cannot be said yet to be irritated to the point of exasperation.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

Judgment in the Delhi Club Bomb Case.

DELHI, March 20.
Mr. V. Connolly delivered judgement this morning in the Delhi Club Bomb Case. The more serious charge against the accused Gokul Chand under the Explosives Act having been withdrawn at the suggestion of the Crown he was sentenced under Section 296 I, P. C. to six months rigorous imprisonment and under Section 44 of the Code to three months imprisonment. The section covers the letting off of dangerous fireworks and criminal trespass. The accused received the maximum jail sentences under the Section. (Censor 1).

LATER.

DELHI, March 20.
After reviewing the evidence at some length Mr. Connolly said that he was not of the opinion that the accused had any intention of taking anyone's life and that his object probably was to prove that the false information that he had given the police of a bomb conspiracy at Sonapat was correct information and that a bomb conspiracy really existed. Accused had thought apparently that by leading the police to believe that this information was true he would improve his chances of employment in the police. Mr. Connolly however held that to let off a firework at the time the accused did, when so many people were going home from the club on foot, in traps and in motors was a very rash act and might have led to serious injury and even loss of life. He therefore convicted the accused as stated.

CALCUTTA.

The Suit Against the Commissioner of Calcutta Police.

Examination of Sir F. Halliday.

CALCUTTA, March 20.
In the High Court to-day before Justice Imam, Sir Frederick Halliday, Commissioner of Police, Calcutta, was examined 'de benesse' in connection with the damage suit brought by Din Mahomed against Sir Frederick Halliday and Himansu Bhusan Roy, Head Assistant, Special Branch, Calcutta Police, for alleged illegal seizure of 1,016 copies of a book called "Crusade of Zabad" which was not proscribed. The plaintiff claimed the value of the books and costs amounting to Rs. 1,518. The defence was that no suit lay against defendants, as the act was done by them in their capacity as public servants. In pursuance of an order from the Government of Bengal, enquiries were made by Mr. Lewman, Deputy Commissioner, and the books were subsequently surrendered. In his examination Sir Frederick Halliday said:—In April 1912 I received a certain communication from the Government in connection with these books, and, in consequence of that I directed Mr. Lewman to take action. Those books were eventually destroyed, I have no personal knowledge of it.

బాంబాయి మార్చి 29.— సి. ఆంధ్ర పి. పంపానాథి
కయిబరి హిందవ యోధ ఈ నెల 18 తేదీనాడు తిహారు
దీక్షాని ప్రజ్ఞిల నెల 2 తేదీ కృత్ వారమునాటి యంగయ
మున 7 గంటలకు బాంబాయి చేరవచ్చును.

సర్ ఫిరోజ్‌సా మహతాగారు

బొంబాయి మార్చి 30:—మహతాగారు వైస్‌రాయిని కలవడము చేసి బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువారి కేసులను సర్ఫిరోజ్ వారిని ఆధిపతిచేసి.

బొంబాయి గవర్నరుగారు.

బొంబాయి మార్చి 30:—ఈ తర హిందూస్థానములో సంవత్సరము చేయుటకు వెళ్లిన వెల్లింగ్టన్ ప్రభువు ప్రభువు రేపు బొంబాయి చేరుదురు. రేపు వారికి వెల్లింగ్టన్ కలవడము. తీరిక ఉండదు. రేపు రాత్రికి వారు ఎడకాలములో నివసించుటకు మహావేత్తలను కొండలకు వెళ్లెదరు.

శత్రునావలలోని సరకు.

కరాచీ వద్దకు ఆక్షేపణ.

కరాచీ మార్చి 30:—గోవాలో నుండు 'లెక్టర్ ఫెల్లో' 'మేరియెట్ ఫెల్లో' అను శత్రువుల నావలలోని సరకులను వర్తకులకిమ్మించుటలోగల సారకాశము నాక్షేపించుచు కరాచీ వద్దకు సంఘమువారు ఇండియా గవర్నమెంటువారికి విన్నపముల సంపుకొనియున్నారు.

కలకత్తా

కలకత్తాలో గయ్యగోరేము.

పోలీసువారిని రాష్ట్రపెట్టి కొట్టుట.

పోలీసువారు ముఠాను విడగొట్టుట.

కలకత్తా మార్చి 29:—నేటి సాయంత్రము ప్రాద్దు పోయిన తరువాత చిట్టాపూరు దగ్గరనున్న రైలువే ఆవరణములో పెద్ద గండ్రగోళము జరిగినది. రైలువేవారి ప్రదేశములో గోళ మధ్య ఉన్నది. దీని ప్రాంతమున పుచ్చేయుచున్న కూటీలు దీనిని పడగొట్టుచు అనమానము కలిగినది. రహదారి 400 మంది కూటీలు రాష్ట్ర ఇటుకలు త్రుచ్చుకొని, బయలుదేరిరి. పోలీసు మహమ్మదీయులతోగల ఈ సంగతి రైలువే పోలీసువారికి తెలిసి వెంటనే, ఆయుధపాణులగు భటులను పంపిరి. అంతట ముఠా పోలీసువారిని రాష్ట్రమువద్ద నారంభించిరి. మరికొందరు భటులు కూడ సహాయము చేయుటకు కోరగా, చాల బలము ప్రేమనుండి, వచ్చిరి. పోలీసు ఉద్యోగి యొకకి, చాల దెబ్బలు తినినది. కాని చివరకు గుంపును విడగొట్టిరి. ఎక్కడివాళ్లక్కడను పోయిరి. మన దగ్గర, ఆయుధపాణు లగు భటులను కాపటాయించిరి.

పోలీసు కమిషనరుగారిమీద దావా.

సర్ ఎఫ్. హల్డిడే గారిసాక్ష్యము.

కలకత్తా మార్చి 29:—కొరతమువారు నిషేధించిన ట్రాక్టరు చేయకుండగనే, ఒక బస్సు గ్రంథముయొక్క 1016 ప్రతులను, కలకత్తా పోలీసుకమిషనరు, హల్డిడే గారును, హెడ్జ్ అసిస్టెంటు, హిమచల్ పూర్వము కాంగ్రెసు పట్టుకొనినది. కానిమీద నష్టపరిహారమునకై డిక్షను హమ్మరు అనువారు 1518 రూపాయలకు పీరియడ్ దావాచేసిరి. ఈ కేసు విచారణ ప్రారంభమునకునుండే హల్డిడే గారు ఇంగ్లండు వెళ్లెను. పీరియడ్ ముందుకు పుచ్చుకొనుట కిది వరకు ఉత్తరువు చేయబడినది. దీని ననుసరించి, హెడ్జ్ గారు నేడు జడ్జి సుభాష్ చంద్రబోస్, పీరియడ్ ముందుకు పుచ్చుకొనిరి. పోలీసు కమిషనరుగారి పుస్తకములను ఉద్యోగధర్మముననుసరించి పట్టుకొనుటకు దావాకు కారణములేదని ప్రతివాదలవాదము. బొంబాయి కొరతమువారి ఉత్తరువులను సరించి, డిప్యూటీ కమిషనరు లీనుగారు కొంతవిచారణచేసిరి. తరువాత పుస్తకములు స్వాధీనము చేసికొనబడినవి. సర్ ప్రెజ్డిట హల్డిడే గారు ఏమి సాక్ష్యములో నిట్లు తెలియజేసిరి:—ఈ పుస్తకముల సంఖ్యములో 1912వ సంవత్సరమునందు కొరతము వారు కొన్ని ఉత్తరువుల నిచ్చిరి. వీరు తెలియజేసిన సంగతుల ననుసరించి, చర్యజరుపఁపఱచినదని, లీనుగారికి ఉత్తరువు చేసితిని. తరువాత నీ పుస్తకములు ధ్వంసము చేయబడినవి. ఈ పుస్తకములు నాశనముచేయబడిన సంగతి నాకు స్వయంగా తెలియదు.

జే.ఎ.కె. రాయగారివలన క్రానుపరిక్ష చేయబడిన సందర్భమున నిట్లు చెప్పిరి:—నేను వాదించి ఎరుగను. కొరతము వారు కొన్ని సంగతులను తెలియజేయగా నట్లుచేసితిని. నేనీ విషయ విచారణ చేయలేదు. పుస్తకములో గోవిందము మున్నది. నాకప్పుడు తెలియదు మామూలు విధముగ పుస్తకము భాషాంతరీకరింప బడినది. ఎట్లు లేదుమా చేసి నది కొన్ని భాగములను పరిక్షించి చూచితిని.

ప్రశ్న:—ముందు మీరేదైన చెప్పగా పుస్తకములను స్వాధీనము చేసికొనుటకు, కొరతమువారు ఉత్తరువుచేసిరా? లేక కొరతమువారు తమతట తామే చేసిరా?

జవాబు:—ఈ విషయమై జవాబు చెప్పకుండుటకు నాకు హక్కున్నది.

ప్రశ్న:—మీరేమైన చేసితిరా?

జవాబు:—అవును నా ఉద్యోగ ధర్మము ప్రకారము కొరతమువారు తెలియజేసిన విషయములు న్యాయమైనవని తలచి వారు చెప్పినట్లు చేసితిని.

ప్రశ్న:—ముద్రణశాసనము యొక్క యెక్లాజ్ ప్రకారము ప్రతులు స్వాధీనము చేసికొన బడినవి.

జవాబు:—రెండవ సెక్షను దీనిలో వర్తింప నచ్చును.

రెండు పర్యాయములు పుస్తకము స్వాధీనము చేసికొనబడినవి. పుస్తకములను వాండ్ల స్వాధీనము చేసిరి. పుస్తకములు నాశనము చేయబడిన వెనుక ఖరీదు ఇండియా కోరి. ఈ సంగతిని నేను కొరతమువారికి తెలియజేసితిని. కాని కొరతమువారు రిండు కొప్పకొనలేదు.

తరువాత హల్డిడే గారి సాక్ష్యము ముగిసినది.

ఆయుధపుచట్టము క్రింది కేసు.

కలకత్తా మార్చి 29:—రాధాచరణ అను నతడును, మరి ముగ్గురు బంగాళీ యువకులును, లైసెన్సు లేనిదే పిస్తోళ్లను కలిగియున్నారను నేరముమీద నేడు కలకత్తా రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుటికి విచారణకు తేబడిరి. గవర్నమెంటువత్తమున వాదించుచున్న రాయగారు, సాక్షి విచారణ పూర్తియైన తరువాత దోషులపై తుట్టినేరము కూడ మోపవలసియున్నదని చెప్పిరి. ఈ దోషుల వద్ద కొరతక రివాల్యరు యొక్క కంపెనీలో పోయిన 50 రివాల్యరుల లోనిదై యున్నది. పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరు రోమనగారు ఈ క్రింది విషయములను చెప్పిరి:—గార్డెన్ రీచీ బండిపోటునందగ్గరనున ఫగీర్ ఛాంద్ మిత్తురుబీధిలో 20-వనంబరు ఇంటిని సోదాచేయుచుండగా ఈ నలుగురు దోషులు, రివాల్యరుతో అగపడిరి.

కేసుకు నాయదావేసి, దోషులను జైలులులో చేసిరి.

బెంగాల్ యూరోపియన్ వర్తక సంఘము.

కలకత్తా మార్చి 29:—ఈ వారి ఆఫీసు యిప్పుడున్న యింటిని వెండి కట్టినెంచినందున, ఏప్రిల్ 15 వ తారీఖున వర్తక సంఘముయొక్క ఆఫీసును అచ్చటినుండి మార్చి ప్రాంతం దోడులోనున్న 20 వ నంబరు ఇంటిలో పెట్టుదురు.

వస్తువులేలి దెబ్బలుతగులుట.

కలకత్తా మార్చి 29:—శనివారము నాటిరాత్రి పది మూరలోటలో పెద్ద సంభవమునందేను. ఈ సమయమున ఏమిటో ప్రేలి ఒక సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు, కానిస్టేబులు కొద్ది దెబ్బలు తగిలినవి. ఈ ప్రేలుకు వస్తువుల నాశనము యొకను తెలియలేదు. కాని సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారి గాయములలో చిక్కుకొనిన గాజు పెంతులను తీసిచూడగా, సోదాబుడ్డిలో పెట్టి యుంచినవం దేదో ప్రేలివని తెలిసెది. ఈ ప్రమాదమును గొప్పగా పరిగణించుట.

రైలుబండి పట్టాలనుండి తొలగుట.

కలకత్తా మార్చి 29:—గాడగునుండి డిప్రీట్ల ట్రాక్రైకు నూపరింపెండెంటు యెట్లు తంతివార్తను పంపుచున్నాడు:—చెన్నపురి దక్షిణమువారాష్ట్ర రైలువేమీది నొక ప్రేవనవద్ద ప్రయాణికులను తీసికొనివచ్చు రైలు ఇంజను పట్టాలనుండి గొలిగినది. ఎవరికిని దెబ్బతగలేదు.

పోలీసు కమిషనరుగారు పనిచాలించుకొనుట.

కలకత్తా, మార్చి 30:—పోలీసు కమిషనరు సర్ ఫ్రెడెరిక్ హల్డిడే గారు పనిచాలించుకొని విశ్రాంతిజేతమునబొంది కలకత్తానది సృజేకమునకు వెళ్లుచున్నారు.

బర్మాను మహారాజుగారు.

ఆరాజకపు నేరములు.

కలకత్తా మార్చి 29:—బ్రిటీషు ఇండియను అసోసియేషన్ వారి సాంవత్సరిక సభ నేడు జరిగినది. దీని అధ్యక్షులగు బర్మాను మహారాజుగారు బెంగాలులో జరుగుచున్న ఆరాజకపు నేరములను గురించి యాక్రింది విషయములను చెప్పిరి. బెంగాలులో యిటీవల విపరీతముగ జరుగుచున్న రాజకీయ బండిపోటును, దోచగోప్పిల్లను ఇతరదోషములను చూచి అన

సరముగ కొందరు భయపడుచున్న కాని నేను భయపడను. ఈ నేరము జరుగుచున్నందుకు చింతిల్లుచున్నాను దారుణ చుట్టములు చేయవలసివచ్చినందును అవమానపడుచున్నాను వివను ఇట్టి నేరములను నుండు జరుగకుండ చేయుటకు మంచిపద్ధతి లేదా! యను విషయమును ప్రజానాయకులు ఆలోచించవలసిన అవసరము వచ్చినదని గట్టిగ నమ్ముచున్నాను. మనము చేయవలసిన పని ఒకటికలదు! పాతకాలలు, కాలేజీలు యందు పట్టణములకు వెళ్లి ఆరాజకపు త్యములవలన హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము వచ్చి బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో యితరదేశములతో పాటు సమాన స్థానమును ఆక్రమించుకొనజాలదనియు, ఇప్పుడు విద్యార్థులుగ నుండు వారె ముందు ప్రజానాయకులై యిప్పుటివారి కోరికల ఫలములను అనుభవించురనియు, విద్యార్థులకును, ఉపాధ్యాయులకును నచ్చు చెప్పవలెను. దేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును, విమోచనము కలుగజేయువలెను దురభిప్రాయములను యావనముల వదిలుకొనవలెను. రాజకీయ నాయకులు ఒక్కసంగతిని గమనించవలెను. మనమెంత విద్యార్థులకులమైనను మనమెంత నాగ్రికులమైనను. మనదేశములో యిట్టి ఘోరకృత్యములు జరుగునంత కాలము, ఇంగ్లండు యెంత స్వాతంత్ర్యనిరతి, న్యాయము మొదలగు ఉదారభావములు కడైనను, యుద్ధమైన తరువాత మన దేశమునకు కొత్త స్వాతంత్ర్యములను యిచ్చుదు. ఈ విషయమును ప్రజానాయకులు గ్రహించవలెను. ఇంకొక్కసంగతి ప్రజలకు పోలీసువారికి స్నేహము కుదురువరకు నేరములు తగ్గవు నేరములు సరిగా చిక్కరు ఇది చాల ముఖ్యమైనది. పోలీసువారికి ప్రజలకు ఒకరియందు ఒకరికి అభిమానము స్నేహము కలుగువరకు, యెన్ని దారుణ చట్టములను చేసినను, యెన్ని ఆటహాసములను చేసినను పత్రికలలో యెన్ని వ్యాసములను వ్రాసినను, యెన్ని రాజభక్తి ఉపన్యాసము లిచ్చినను మనము కోరిన ఫలము కలుగదు. కాబట్టి పోలీసువారికి ప్రజలకు విరోధము ఉండుటకు కారణమేమో విచారించుటకు అధికారులు, అనధికారులు యూరోపియనులు గల ఒక సంఘమును యేర్పరచునని బ్రిటీషు ఇండియన్ అసోసియేషనువారు బెంగాలు గవర్నమెంటుకు మహాజరు పంపవలెను. ఈ సంఘము మంచిధయిర్యము కలిగినదిగా నుండవలెను. పోలీసు శాఖవారి హామీలను నిర్భయులుగ చెప్పగలిగినదిగా ఉండవలెను. బాధలు పడుచున్నను ప్రజలు పోలీసువారికి సాహాయ్యము చేయక పోవుటకు కారణ మేమో కనిపెట్టవలెను.

లాహోరు

కొత్త శాసనము ప్రకారము.

కమిషనరును ఏర్పరచుట.

లాహోరు మార్చి 29:—ఎక్ ప్రాంతాసిస్టెంటు కమిషనరుగనున్న రాయ్ గోవింద రామ్ గారికి క్రిమినల్ అధికారముల నిచ్చి ముజఫ్ ఫుర్ జిల్లాలలోని బండిపోటు నేరములను విచారించుటకు స్పెషల్ కమిషనరుగా నియమించిరి. యూంగ్ జలం థర్ జిల్లాలలోని బండిపోటు నేరములను విచారించుటకు స్పెషల్ కమిషనర్లు యిదివరకే యేర్పరచిరి. కొత్త శాసనము ప్రకారము ఫూరముగు నేరములు స్పెషల్ కమిషనర్లు విచారణకు రావచ్చును.

ఏమగురిని ఉరితీయుట.

లాహోరు మార్చి 29:—ఫిరోజ్ పూరు ఖానీ కేసులో దోషులుగనున్న యేసుగురితో ముగ్గురిని యీ నెల 25 వ తారీఖున మాంటాగ్ మరీ జైలులులోను, ఇద్దరిని 26 వ తారీఖున లాహోరు సెంట్రల్ జైలులులోను, మరి ఇద్దరిని 27 వ తారీఖున లాహోరు జైలులులోను ఉరిదీసి వారు.

హిందూస్థాన బ్యాంకు కేసు అప్పీలు.

విచారణ జరుగుచుండుట.

లాహోరు మార్చి 29:—తప్పకలకలను తయారుచేసి నందునకు, హిందూస్థాన బ్యాంకు కిదివరకు మేనేజరుగనుండిన దొలతు రాయ్ కిని, హాకీమ్ యునసు చాల సంవత్సరముల ఖయదు విధింప బడినది. తరువాత వీరిద్దరు అప్పీలుచేసికొనిరి. ఈ అప్పీలు సర్ డోలానుబాక్ ప్రెస్, జడ్జిగు ముదీలాలుగారు తిరిగి విచారణ ప్రారంభించిరి. ప్రభుత్వమువారి పక్షమున వాదించిన అడివనల్ గవర్నమెంటు అడ్వోకేటు బ్రాడ్వేగారిటులనిరి. అసోసియేషన్ సంఘుని బంధనల ననుసరించి, దీని డెండు లాభపుపంపకము రిజర్వు ఫండు (మూలధనము) మొత్తమునకంటె నెక్కువగ నిలువయుండు ప్రకమునుండి పంచి

పెట్టబడుచున్నది, రిజర్వఫండు (మూలధనము) మొత్తము నుండి పంచిపెట్టబడును. కాబట్టి, రిజర్వఫండు (మూలధనము) నుండి దివిడెండు లాభపుపంపకము ఒకసంవత్సరమునందు నుట దృఢమైన మాటకాదు. బ్యాంకులో పట్టుచున్న కుప్పటి విశేషాలమును చూపుటకై జమాఖర్చు పద్ధతిలో తప్పకల్పాలు వ్రాయబడినవి న్యాయవాదిగారు. నుడివీరి. కర్కశేటికే గారు ఈ తీరున జవాబు చెప్పిరి. ఎవ్వరును మోసపుచ్చబడలేదు. జూలై ౧౯౦౮ అను నాతడు 5000 రూపాయలను తనపేర అప్పటికిని బ్యాంకువారు కొన్ని నెలలు వడ్డీ చెల్లించునట్లుచేసి మోసపుచ్చెననుట నిజముకాదు. ఆయన బ్యాంకుకి కొంత చేయబడెన తక్కు వ్రాయటలో పొరపాటు కలిగెను. అప్పటి విచారణలోను జరుగుచున్నది.

లక్కో

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ
ఆయనయపత్రమును సమీక్షించుట.
లక్కో మార్చి 29.—నేడు జరిగిన సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభలో, పిమ్మిగారు ఆయనయపత్రమును సమీక్షించిరి. మరొకరిని సంగతులు తెలియజేయునపుడు కార్య నిర్వాహకసభకు ఖర్చుపెట్టబడు నెలవకేసి సామ్యుచియమై, ప్రస్తుతము ఆపుదలచేయబడినది. వైద్యసాహాయ్యమును, విద్యాభివృద్ధిని చేయుటకై చాలసామ్యు ఖర్చుపెట్టబడుచున్నది. ఈ తిరుసాంశేతికవిద్యకు సంబంధించిన యేర్పాటులు జరుగుచున్నది. కాని వైద్యులకు శీతములను వృద్ధులను సందర్శించున, కొంతపని ప్రారంభమైనది. అలహాబాదుకును, లక్కోకును కావలసిన విద్యార్థులకి సప్లయచేయు యేర్పాటులు జరిగినవి. ఈ యేర్పాటులం దభిమానమున్న వారు పీఠిక గుమాలధనములో బాడవ వంతు సామ్యుకు భాగములుపుచ్చుకొనిరి. శాసనసభాసభ్యుల యేర్పాటులను బలపరచవలసినది పిమ్మిగారు కోరిరి. చాల ఆదాయము వచ్చునని మొదట ఆయనజడినది కాని, ధరలు పెరిగిపోవుటవలన రాలేదు. ఆయనయపత్రముల విషయమై, ముందు నెల 6 వ తేదీని, చర్యజరుగును.

సంయుక్త రాష్ట్రముల కార్యనిర్వాహక సభ.
ప్రభువుల సభవారి చర్యను ఖండించుటకు మహాజనసభ.

లక్కో మార్చి 29.—సంయుక్త రాష్ట్రములలో కార్య నిర్వాహక సభను స్థాపించుటకు యిచ్చుడు సమ్యుతింప వద్దని ప్రభువుల సభవారు రాజుగారిని కోరవలెనని తీర్మానించిరి. ప్రభువులు చేసిన యీ తీర్మానమును ఖండించుటకు నిన్న సాయంకాలము లక్కో నగరమునందలి కేసరై భాగ్ బరా దారిలో పెద్ద సభజరిగినది. ఈ సభకు అన్ని జాతులవారును అన్ని మతములవారునువచ్చిరి. హాలుక్రిక్కరిసి పోయినది. ఆన రుయిల్ రాజాతనాదేశ్వరరాజ్ ఖాన్ గారు అధ్యక్షులుగనుండిరి. ఆనరయిల్ మహమ్మదాబాదురాజుగారు యాక్రిందితీర్మానమును ఉపపాదించిరి:—“లక్కో నగరమునందలి మహాజన సభ చేసి, సంయుక్త రాష్ట్రములలో కార్యనిర్వాహకసభను స్థాపించునంద, ఆవియుంచుటకగదనియు, ప్రజలున్యాయముగ కోరుచున్నట్టియు, యిప్పటికే చాల ఆలస్యమైనట్టియు, యీ కొద్ది సమయామును కలుగజేయకపోవుటవలన ప్రజలకు ప్రభువుల చర్యయందు అసమ్మతియు కలుగుట యే గాక, రాజధానిలోని ప్రజలందరిలో ఆందోళనకూడ కలుగును. ఇట్టిఆందోళనముఖ్యముగ ఈసమయములో కోరదగినదికాదు.” సంయుక్త రాష్ట్రములలో కార్యనిర్వాహక సభను పెట్టుటకు ఆరాజధాని ప్రజలలో కొద్దిమందిమాత్రమే కోరుచున్నారని మేజ్ట్రేట్ ప్రభువుల సభలో చెప్పినమాటను రాజుగారు నిర్భయముగ ఖండించి ఇట్లనిరి. సభను ఆందరి కోరుచున్నారని మేజ్ట్రేట్ గారికి నుజువు కావలెనన్న యీసభ్యుల చాటును. ఆయోధ్యతాముకదాడుకూడ యీసభకు వచ్చియున్నారు. హాల్లింజి ప్రభువుల చాల ప్రశంసనీయులు. వీరి కన్న హిందూదేశమునకు మంచి స్నేహితులు మరియొకరు దొరకుట కష్టము. మొన్న వారు సామ్రాజ్యసభలో మనపక్షమున వాదించినందుకు ఈరాజధాని జనులందరు వారికి కృతిజ్ఞులై యున్నారు. మన మొఱ్ఱ ప్రభువుల సభవారు వినువరకు మన రాజధానికే కార్యనిర్వాహకసభ మంజూరు అగువరకు మనము ఆందోళనము మానరాదు.

రాజారాం పోలీసింగుగారు.
వీరు వై తీర్మానమును బలపరచుచు ఈ క్రింది విషయములను చెప్పిరి. ఈ సమయములో ప్రభువులు అట్లుచేయుట నాకు చాల చింతను కలిగించినది. కార్య నిర్వాహక సభ కావలెనని దొరతనమువారు ప్రజలుకూడ ఏకగ్రీవముగ కోరు

చున్నారు. మన కోరిక తీరు వరకు మనము వెనుదీయక పని చేయవలెను.

సయ్యద్ నజీబుల్లా గారు.
తీర్మానమును బలపరచుచు వీరక్రిందిమాటలను చెప్పిరి:— డియర్ క్రాసికల్ వంటి పత్రిక చెప్పిన మంచిసలహాను వినక ప్రభువుల సభవారు గొప్ప దోషమును చేసిరి. రాజధానిని చిన్న చిన్న పరగణాలుగ భాగించి పరిపాలనయందలి కష్టములను తొలగించవచ్చునని మేజ్ట్రేట్ ప్రభువు గారు చెప్పిరి. ఈ సలహా కేవలము హాస్యాస్పదమైనది. దీనిని ఆవలంబించుటవలన అనేక ప్రమాదములు కలుగును.

ఏ. సి. సేనుగారు.
సేనుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, ప్రభువులు కార్యనిర్వాహక సభను యిప్పుడు పెట్టరాదని సలహా యిచ్చుచు చెప్పిన కారణములను వీరు ఖండించిరి. ఒక్క అధికారి పరిపాలించు కాలము పోయినది. ఈకాలములో ప్రజలకు కూడ పరిపాలనయందు జోక్యము కలుగజేయవలెను. కార్య నిర్వాహక సభలు యేర్పరచినగాని ప్రజలు పరిపాలనాధికారులగుటకు వీలులేదు. స్వపరిపాలనకు బదులు నుపరిపాలనమును స్థాపించరాదు.

మిర్జా సయ్యద్ అలీ
వీరు తీర్మానమును బలపరచుచు ఉరుదులో ఈ క్రింది విషయములను చెప్పిరి:—ప్రజలు కోరుచున్నట్లు ప్రభువులకు సాత్వ్యము కావలెనన్న లక్షలకొలది జవాబు చే మహాజనను సులభముగ పెట్టించవచ్చును. మేజ్ట్రేట్, కష్టకవంటి ప్రభువులు హిందూదేశములో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమును స్థిరపరచ జూచుచున్నయెడల, బలమువలన స్థిరపరచుటకువీలులేదనియు, ప్రజలయందు అభిమానమును కలిగియుండుటవలన స్థిరపడుననియు తెలిసికొనవలెను. ఈతీర్మానమును హిందూదేశ సేవక సంఘసభ్యులగు బాబు హాకిమ్ దాస్, పండితకె. ప్రసాదరాజ్ గార్లు కూడ బలపరచిన తరువాత సభవారందరును ఏకగ్రీవముగ ఆంగీకరించిరి.

రెండవ తీర్మానము.

పండిత జగత్ నారాయణగారు రెండవ తీర్మానమును ఉపపాదించిరి:—“ప్రభువులు కార్యనిర్వాహక సభను స్థాపించుటకు ఆంగీకరించక పోయినను, ఇండియా సెక్రటరీ గారు వీరి విషయమై పట్టు వదలక పనిచేసి సాధించెదమని చెప్పినందుకు యీ సభవారు చాల సంతోషించినారు. డిసెంబరు 1882 సం॥ ప్ర ఛార్టరు ఆక్టు ప్రకారమును యీ రాజధానికే గవర్నరుకు, కాన్సిలును యేర్పరచమని ఇండియా సెక్రటరీ గారిని యీ సభవారు కోరుచున్నారు. ఈ తీర్మానమును ఉపపాదించుచు, జగత్ నారాయణ గారు ఈ క్రింది విషయములను చెప్పిరి. ఈరాజధానికే కార్య నిర్వాహక సభ కావలెనను ఒక్క ఉపాయముకలదు. లెవై నెంటు గవర్నరుకు బదులు గవర్నరును యేర్పరచమని కోరవలెను. గవర్నరును ఏర్పరచినప్పుడు కార్య నిర్వాహకసభకు పెట్టకతప్పదు. క్రూరప్రభువుగారు పట్టుదలగా పనిచేసి కార్యమును సాధితుమని చెప్పినమాటయందు నామట్టురు నాకు నమ్మకము లేదు. ఏలయనగా వద్దయన్న వారు యింకను ప్రభువుల సభలోనే యుందురు. వారు ఇప్పటి అభిప్రాయములను మార్చుకొందురని నేను నమ్మును.

పండిత గోకారామ్ మిశ్రా.

తెంగాలులోనే గవర్నరును, కాన్సిలును యేర్పరచినందున, మన రాజధానిలో యేర్పరచక పోవుటకు కారణము లేదు. కొత్తగా ఇంగ్లండునుండి వచ్చు గవర్నరు, సామాన్యముగ ఉదారుడును, ప్రజలకోరికలయందు చాల అభిమానము కలవాడుగను నుండును. కాబట్టి మనరాజధానికే గవర్నరును ఏర్పరచిన బాగుగనుండును.

ఈతీర్మానమును మునుట్టు హుసేన్, డార్లరునజ్ రుద్దీన్ హసన్, యూసుఫ్ హసన్ ఖాన్, గార్లకూడ బలపరచినతరువాత సభవారందరు ఏకగ్రీవముగ ఆంగీకరించిరి.

మూడవ తీర్మానము

సయ్యద్ వజీర్ హుసేన్ గారు మూడవతీర్మానమును ఉపపాదించుచు ఈక్రింది తీర్మానమును ఉపపాదించిరి:— హాల్లింజి ప్రభువుగారు మొన్న సామ్రాజ్య సభలో ఈరాజధాని ప్రజల కోరికలను చిక్కగ తెలియ చెప్పినందుకు ఈసభవారు వారికి అనేకవందనలు లాచుకుచున్నారు. హాల్లింజి ప్రభువుగారు ప్రజోపయోగము పరిపాలించుచున్నందున వారిని మరికొంత కాలము యీదేశమునకు వైస్రాయిగ యుంచమని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు. 11 వ టీరీ హుసేనుగారు తరువాత ఈక్రింది మాటలను చెప్పిరి:

ప్రజలకత్తెత్తి, దేశములో కాంతి కలుగుటకు హాల్లింజి ప్రభువుగారి సత్పరిపాలనమే కారణము. కాబట్టి వీరిని ఇంకను కొంత కాలమువరకు ఈ దేశములో వైస్రాయిగ నుంచవలెను.

బాబు రామచంద్రగారును, డాక్టర్ ఒహాదేశ్వర్ గారును యీతీర్మానమును బలపరచిన తరువాత సభికులందరు ఆంగీకరించిరి.

ఈ తీర్మానములను ఇండియా సెక్రటరీ గారికిని, వైస్రాయిగారికిని, సంయుక్త రాష్ట్రముల లెవై నెంటు గవర్నరు గారికిని, పంపవలెనని తీర్మానము బాబు రామచంద్రగారు లుపపాదించిరి.

ఈతీర్మానమును పండిత ఇక్బల్ నారాయణగారు బలపరచినతరువాత సభవారు ఆంగీకరించిరి.

పిమ్మిట సభాధ్యక్షులకు వందనము లాచించి సభను ముగించిరి.

సిమ్లా.

అధికారులకు వచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

హిందూదేశపు మంత్రిగారు పంపుట.

సిమ్లా మార్చి 29.—మార్చి 21 తేదీన స్టేటు సెక్రటరీ గారినుండి వైస్రాయిగారి క్రింది తిలివార్త వచ్చెను. పదమిది రంగమున కాంతిగనున్నది. తెలియబరచుటకు విశేషము లేనియు లేకపోవుటచే సర్ బాక్ ఫ్రెంచిగారు మామూలుగ లేఖల నంపుటలేదు. మెట్టివద్దన్న జర్మనీవారి వాయుసాకా కాలవై న్యాయుక్రొంచివారివైమానికులు బాంబుల వేసిరి. స్ట్రాస్ బుర్గనకు తూర్పున నున్న వైసిగ గృహములమీదను వేసిరి. వీరివైసి శత్రువులు తీవ్రముగ ఖరంగుల బ్రయోగించినను వీరు మరణితముగ తిరిగివచ్చిరి.

కాశ్మీరీయూ యుద్ధము.

సిమ్లా మార్చి 29.—ఈక్రిందివార్త మార్చి 21 తేదీన స్టేటు సెక్రటరీ గారినుండి వైస్రాయిగారికి వచ్చినది. కాశ్మీరీయూ పర్వతములందు రుష్యువారు తీవ్రముగ శత్రువులవై బడుచున్నారు. లుహ్మకనుమయందు రుష్యువారికి లభించిన యము నుపయోగించుకొని రుష్యువారు శత్రువైస్యములు బలపడినవి. ముందునకు బోవుచున్నారు. మనవై దలపడెదమన్నను కూర్చు ప్రహ్వ సరిహద్దులందు జర్మనీవారి కుట్రసంఘాటలై యున్నారని తెలియుచున్నది. ఆస్సోరిక్కుమీద పడుట తగ్గినటులు జున్నది. వారి పెద్దఖరంగులు కొన్ని వెతుకకు బోయి యున్నది.

హార్ది నల్లు ముట్టడి.

అధికారులకు వచ్చినవార్త.

సిమ్లా మార్చి 29.—మార్చి 21 తేదీన స్టేటు సెక్రటరీ గారినుండి వైస్రాయిగారికి క్రిందివార్తవచ్చెను. మందుగనుల దీని పరిశోధనకార్యములను మరల ప్రారంభించి రని డార్లైవీనునుండి తెలియవచ్చుచున్నది. ఇదివరలో గనులదీనిన సలములందు గనులేనియు మిగిలియుండలేదని నిశ్చయించుటకు మరల మొదలనుండి శోధన జేయవలసి స్థిరమృకట్లున్నది. గతపర్యాయము ఖరంగులు ప్రయోగించినపుడు వస్త్రమేమాత్రము కలిగినదియు వైమానికులు శోధించి కనుగొనినదేగాని తెలియదు. పలువురు పలువిధములుగ జేయుచున్నారు. వారాకంణముననున్న ఆస్తియనుండి గాలి విసరుచున్నట్లును మంచుకురియుచుండునట్లును తెలియవచ్చినది. కాక్ స్టాంటు నోపిలు నుండి డర్లైనునుబోవురు జరగలు కొట్టుకోగారు హాఫీయా ద్వారావెళ్లిరి.

డిల్లీ

క్లిక్లెయ్యు బాంబుకేసు
తీర్పు చెప్పుట.

క్లిక్లె మార్చి ౨౯.—క్లిక్లెయ్యు బాంబు కేసులో వి. కొన్నాల్లొగారు నేడుతీర్పుచెప్పిరి. ప్రేలుడు పదార్థముల శాసనముక్రింద ముద్దయిమీదమోపినవార్తి దొంగిలెమువారి కోరిక ప్రకారము, తీసివేయబడినది. క్లిక్లెయ్యు తొడ-న పెళ్లను ప్రకారము ముద్దయికి ప్రమాదముల కారణము, రరర-వ పెళ్లను ప్రకారము, మూడుమాసముల కారణము విధింపబడినది.

తీర్పులోని ముంశిములు.

సాత్వ్యమును విమర్శించినతరువాత, కొన్నాల్లొగారు తీర్పులో నియంతములను తెలియజేసిరి:— ముద్దయికి ఎవరి ప్రాణముకుతీయు తలంపులేదు. స్ట్రోను నేటలో, బాంబులనుచేసి కుట్రజరుగుచున్నట్లు ముద్దయి తెలియజేసినను, తీసివేసినది.

విజయవాడలోని యొక్క అధికారియగు మున్సిఫరు
వాదనాపత్రములో పరిగె సంపాదించుకొను కాలాచింత
యెన్నడును, ఈసంగతి నిజమని పోలీసువారిని ప్రయింపజేసి,
వాదనాపత్రము సంపాదించుకొను యెన్నడును బలపరచుకొనదలచి
నాడు. ఇట్లుగానుండి చాలయింప పాడచారులై యింటికపోవు
చేత మున్సిఫరు, వాదనాపత్రమునకి చాలయింపజేయుట, చాల
ప్రమాదకరము. ఒకమూల మోలారుబండ్లు వెల్లిపోవుచున్నవి.
ఇకమట్టియుగ నున్నది. వీరికిని తగలకయ్యునుకదా? ఒక
చుట్టు ప్రాణాప్యయకూడ కలుగవచ్చును. అందుచేమనైనాని
నివారించునాను.

బర్మా

గాంధీదండవత్తు. వర్తమానము

రంగూను నివాసుల అభిప్రాయము.

ఈదండవత్తు 17-వ తారీఖున రంగూన్ చేరి; 26-వ
తారీఖున నచ్చటినుండియూచేరి. ఈవర్తమానమున నచ్చటి
ప్రజలీదండవత్తులను గారించుచులూ కనుకరచిన అభిప్రాయము
అద్వితీయ మన నొప్పు. హిందవులు, మహమ్మదీయులు,
క్రైస్తవులు, పోలీసులు, వారు మీరు వ్యత్యాసములేక ప్రజ
లెల్లరువాద్యమునైకమత్తయితో నాదంపతులను గారించిరి.
హిందూసాంప్రదేశధివారుసభసమిటిని గారించిరినాయకులను
మన్నవత్తులను ది మర్యాదలతో గారించుటతో తమ పూజీలు
నెరవేరినది ప్రజలు తెలుచుచును. ప్రతి భారతీయుడు తన
ప్రజలను సంప్రదించుకొని నెట్టిగి లేకనేవలె తనకొకటిగా పాటు
పడి కార్యభాగము నేమాత్రమైన నెరవేర్చవలయును' అని
నొప్పునుడిని గాంధీగారానధిలోని ప్రజలకుపోతమబోధించిరి.
ఈనాడు 29-వ తారీఖునాడు రంగూన్ యొక్క జరిగిన
విశ్రాంతియాగాల క్రిక్కిరిసియుండెను. మార్పుచేత నేవాపరులగు
నీటిదండవత్తుల ముఖాగ్రాహిందముల దర్శనమైనను చేసికొందమను
కురూపాలముతో నానాధమునకు బయటగుడ వెళ్లగుంపు
జేసినందున. నొకవనియులగు మాండ్ ఉచేగారు సభా
కార్యముల నుపకరించుచు ప్రసంగించు సందర్భమున, భారత
సామ్రాజ్యాభివృద్ధికి గాంధీగారు గావించిన మహత్కార్య
ములను ముక్కునతో నుగ్గడించిరి. నీమృతుమాండ్ బాతీకా గారు
మన్నున పత్రికను చదివి, మున్సిఫరు వెండిసంపుటముతోడ
చాటిక కానుకక సమర్పించిరి. తదనంతర మాయాభివర్ణము
మాలాంకరములగు చేయండి. ఆచుట ఆంధ్రమహాజన సభ
చారులు గాంధీగారికి మన్ననపత్రిక నొకటిని పంపించి, యా
పత్రికయొక్క ప్రతులను ప్రజలకు పంపివేటిరి. తమకు నుస్సా
నికయెవరి, శ్రీతిహాస్యముగ మన్ననల నందిచ్చు చున్నందు
లకు మహానులకు తమ కృతజ్ఞతను తెలిపి, ప్రజలకొనియాడు
ముఖకార్యములను తాము చేయవలెనందులకు కీర్తిశేషులైన
నొకేగారి సంతక ప్రోత్సాహముచే కారణములయియు, దక్షిణ
ఆఫ్రికాలో తామేమో ముఖకార్యమును చేసియులు భారతీయు
లయ్యుండుట గొప్పగారి ప్రహత్నమే కారణమయియు,
నిత్యాది యంశములను, గొప్పగారికి బజ్జమునకుగల ముఖ్య
కారణములను మతకేంద్రము, స్వాతంత్ర్యపరాధాభివృద్ధి,
లేకకారణము, మున్నగు నుపనికాణమును విశదపరి గొప్ప
గారు ముఖకార్యమున సంకల్పించి మన కర్తవ్యములగుచున్నను,
నూత్ని రూపమున వారు ముఖాగ్రాహి యున్నారని నుడివి,
వారినిగోపదేశము ననుసరించి ప్రకటించి కార్యసాధనమునకు
పూనుకొనుట భారతీయుల కెల్లంపును కర్తవ్యమని గాంధీగారు
ప్రకటించిరి. నీమృతు తమ కొంతసేపు హిందూసాని భాషలో
ప్రసంగించిరి. పి. సి. నెక్ గారు సభాధ్యక్షులకు సందర్శము
లయ్యియ నొక తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఎస్. బి. గుప్త
గారు ఇందేమాతరంగి నీతిములను పాడుటతో సభ ముగింపు
నకు లేచెను. గాంధీగారి నీతిములను వారి దేశసేవను వివరిం
చుచు ముఖాగ్రాహిలో ప్రధములు వ్రాయబడి, ప్రయరింపబడిన
చిన్నచిన్న పుస్తకములు ధారావాహినిని ఉచితముగకు పంచి
వెల్లబడినవి. కీర్తిశేషుల ని దండవత్తు గౌరవాగ్ధము (హిందీ
భాష గాంధీగారు నొప్ప తోట విందు జరిగెను.

ఒక మున్సిఫరు నొక మున్సిఫరు

ఒక మున్సిఫరు నొక మున్సిఫరు

ఒక మున్సిఫరు 29:— ఇన్ని ఉత్తరమునుద్రులూ
బండ్లమును సభ మొరైచును తమని తెలుపుగా ఒకచిత్రము జరి
గినది. ఈ మొరైచు నీటిలోనుండి వెలుపలికిరావలెనని చూచు
చుండెను. ఇంతలో "బ్రుకెల్లు" అను పెద్దన క్షకవాద అచ్చ
కొకచెప్పును. సభ మొరైచు చీలి ముంచెదనని తెలిపెను. అ

మాటకు లెక్క నేయక బ్రుకెల్లు కెట్టెను బయటగుచు,
మనరూ సభ మొరైచును ముంచవచ్చును. మననావను సభ
మొరైచునుండి నడుపుమనిరి" అలాగుననే బ్రుకెల్లు సభ
మొరైచు ముగియున్న నీటిమీదికివెళ్లెను. కాని సభ మొరైచు
తరిగిలేవకుండ ముగిసిందోలేదో తెలియదు. సభ మొరైచు
బ్రుకెల్లుకు కొట్టుకొనినట్లు నేను కనిపెట్టినానని మాత్రమే
బ్రుకెల్లులోనివాదొకడు చెప్పుచున్నాడు.

ఇనస్పెక్టరు ముఖ్యమాత్య.

కలకత్తా మార్చి 29:— ఇటీవల కలకత్తానగరమునం
దలి కారన్ వాలీసువిధిలో పోలీసు ఇనస్పెక్టరు ముఖ్యమాత్య ని
ఎస్. ఖానీచేసిరి. తరువాత పోలీసు నూపరెంటు బాండ్లతో,
అసిస్టెంటునూపరిం మెంబెంటు మెకింటామగార్లు ఖాల్వాగ్రామ
మునకు వెళ్లి ఆరుమానుమువిదచిత్తుప్రియరామ్ అనునతనియింటిని
సోదాచుచిరి. సోదాచూచుచుండగా చిత్తప్రియుని అన్న
కుమారుడగు కాంతిప్రియుడను 18 యేండ్లవయస్సువాడు గొడ్డి
నొకడని పోలీసు పోవుచుండెను. మెకింటామగార్లు
గారు అతనిని వెంబడించి ఆడవిలో పట్టుకొనెను
అతనివద్ద 20 తోటాలు చూగకనవి. ఈజిప్తవాని.
అయ్యుకాననముక్రింద విచారణకువెట్టగా, అతడెందు తన
పింఠెండి యింటిలో ఒక మూలదాచి తనకుమాపి ప్రాణము
పోయినను వానిని గురించి యితరులకు చెప్పవద్దని కోరెనయియు
ఆ కారణములకు పోలీసు వారికి చిట్కునని తీసికొని పారి
పోయినందు చెప్పెను. విచారణ యింకను జరుగుచున్నది.

ఖర్చుబాతివారు

క్రైస్తవులను హత్యచేయుట.

లండను మార్చి 29:— ఉరుమే అను ప్రదేశమునకుదగ్గర
నన్ను గల్పనకు అను గ్రామములోనివా రందరిని 'ఖర్చు' అను
బాతివారు తుపాకీవేసిచంపిట్లు తంజివాక్షకచ్చినది. వీరు
శ్రీలయెడలకొన్నవ్యముమాడచేసిరి. పరాసు, అమెరికామిష
నులకు సంబంధించిన రీతి మందిని తీసికొనవచ్చి ఉరితీసిరి. ఈ
గారుణము మిషను ఆవరణలోనే జరిగినదట.

పరాసువారి ప్రకటన.

పార్వతి మార్చి 29:— ఇత్రుపాప్రింతమున జర్మను
వైదకులు మనసంగతి సందర్భములను కనిపెట్టుస్థానమును
మేము మందుపేర్చి ధ్వంసముచేసితిమి. 27 వ తేదీని మేము
తీక్షణముగపోగాడి, తను ఎపార్టిసుకద్ద, కందకములను పట్టు
కొంటిమి. త్రువులకొందకములకు తిరుగ పట్టుకొనుటకు ప్రయ
త్నించిరి. మేము నాలిదినస్థానములో బలపడి నిలువబెట్టుకొం
టిమి. కొన్ని భాగములందు వారి ప్రాతకందకములూ శత్రువులూ,
ప్రకటించిరి. కాని తక్షణస్థలములలో మేము మందరకుపోతిమి.

భీమాచేసినబంగ్ పోవుట

పోలీసువారికి రిపోర్టుపంపుట.

రంగూను మార్చి 30:— తిరుచనాపల్లి పోస్టాఫీసుకు,
ఇక్కడనుండి 17-వ తేదీని కొన్ని బంగీలను పంపించబడినవి.
ఈసంచి కలకత్తాకు వచ్చినవెంటనేమాడగ ఆరుబంగీలమీద
నీళ్లు ఆరుమానుము కలిగించుచుండెనట. దానిమీద విప్పి
చూడగా, సంచికొనినట్లు భీమాచేసిన బంగీలుపోయినట్లు
లేదనెడి. ఈసంగతి కలకత్తానుండి రంగూనుపోలీసువారికి
తెలియజేయబడినది.

గొడ్డెనుచి బందిపోటు.

కలకత్తా మార్చి 30:— గొడ్డెనుచివద్ద ఒక బండి
మీద పడి కొనుకొనినందుకై అల్లిపురము బాంబెంటుమేజి
స్ట్రీటు కోర్టు లో ఆరు లక్షకృష్ణ గోసు ప్రసరి ఆరు
గురు బంగారీల విద్యార్థులును విచారింపబడుచున్నారు.
ముగ్గురు ముద్దాయిల వాదనాత్మకములేనందున విడుదలచేయ
బడిరి. తప్పిన వారిమీద కేసు వాయిదా వేయబడినది ముద్దా
యలు కోర్టులోనుండి వెల్లిపోవుటకు సిద్ధముగనుండిరి. అంతకు
వీరిలో నొకడు ఉండుకుచ్చి తాను ఒకనాడు జయిలులో
తానుండగా పోలీసు ఉద్యోగివచ్చి అతని కృష్ణునకును మరి
కొందరు బంగారీలకును ఈ బండిపోటు వేరముతో సంబంధ
మున్నట్లు చేసినచో ఉంచి క్షిణిద్యోగవలచెదనని ఆశకెట్టెనని
యు మేజిస్ట్రేటుగారికి చెప్పకొనగా వారాలనిని ప్రమాణ
ము చేయించి వాద్యాలమును దాఖలు చేసికొనిరి.

బొంబాయి మార్చి 30:—

బొంబాయి మార్చి 30:— జట్టణ నిర్మాణ ప్రదర్శన
మును ప్రారంభించిన యీ పనిహేను రోజులనుండి గడ్డిను
గాను ప్రతిరోజురాత్రి టౌనుహాలులో ఉపన్యసించుచున్నారు
కొంచెము. హెచ్చుతగ్గు మరరాసులూ చెప్పిన మాటలనే
చెప్పుచున్నారు. నేటిరాత్రి బొంబాయికి సంబంధించిన విష
యమును గూర్చి ప్రసంగించిరి. ఇతర నగరములలో యరుకుగా
పనిచేయుచున్న విషయములలో బొంబాయి పనిచేయుట
లేదని చెప్పినప్పుడు అందరికి ఆశాభంగ మాయెను.

బొంబాయి శానిటరీ ప్రతిష్ఠాపన.

బొంబాయి మార్చి 29:— ఈ ప్రతిష్ఠాపన యిప్పటికి
12 సం॥ల నుండి పనిచేయుచున్నది. ఇప్పటికి దీనికి ప్రత్యేక
భవనము ఏర్పడినది. దీనిని రెల్వే గవర్నరుగారు తెరచురు.
పండ్లమనంపత్తరములనుండి వీరిమెంబర్లు 60 వేలమారులు
యీ ప్రతిష్ఠాపనను దర్శించిరి. పరిశుభ్రముగ లేదని 16 కేల ఇం
డ్లను చూపిరి. పారిశుధ్యమునుగూర్చి యీ ప్రతిష్ఠాపన వందలకు
వందలు ఉపన్యాసముల నిప్పించిరి. అనేకపత్రికలను పంచి
వెట్టించినది. పరిశుభ్రముయొక్క ప్రాముఖ్యమును ప్రజలు
గ్రహించుటకు క్రొత్తభవనమును కట్టించిరి. భవనమునకు 80
వేల రూపాయలైనది.

దీనిలో పెద్దపుస్తకభాండాగారము. ఉపన్యాసము లిచ్చుటకు
గొప్పహాలు కలవు. ఈహాలులో పారిశుధ్యము శానిటరీయంజ
నీరింగు, జట్టణనిర్మాణములను గూర్చి ప్రదర్శనములు జరుగు
చుండును.

కూనూరు మునిసిపాలిటీలంచపుకేసు

ముద్దాయిలను విడుదలచేయుట.

కోయంబత్తూరు మార్చి 29:— కూనూరు మునిసిపాలిటీ
లంచపుకేసు అప్పీలులో నేడు నెవన్ను జడ్జిగారు తీర్పు
చెప్పిరి. ఓకర్సీరు ఇడ్డినుగారిని మేనేజరు రామలింగముపేళ్ల
గారిని న్యాయమూర్తి మోబజీగారు విడుదలచేసిరి. ఎగ్జిక్యూ
టివి ఆధారముచేసికొని మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయిలను కీక్షిం
చినట్లున, న్యాయశాస్త్రము ప్రకారము ఇది చెల్లదనియు,
వీరు తీర్పులో వ్రాసిరి.

దొంగతనపుకేసు

ఈ కేసు అప్పీలును అడ్డమీసలు జడ్జిగారు విచారించి
ఇడ్డినుగారిని విడుదలచేసిరి. ఫిర్యాదిపక్షమువారు కోరిన
యెడల ఇడ్డినుగారు పనిని చాలించుకొనునట్లు చేయవచ్చును.

మదరాసు మున్సిపల్
కార్పొరేషన్
నోటిసు.

1915 సంవత్సరము 1 ఏప్రియలు నెలలగా
యతు 9. 12 డివిజనుల జననమరణముల మెడికల్
రిజిస్ట్రారువారి ఆఫీసు, ప్రస్తుత ముంజియున్న, 53
పూనుమల్లి మైరోస్టునుండి తోలగించిసిడెన్ హో
మ్సునోట్ల నెం 4రు గృహముమిడ్డెపైను, వెల్లబడును.

వెటల్ స్టేటిస్టిక్సు సెక్షన్
హెల్త్ డిపార్టుమెంటు
కార్పొరేషన్ ఆఫ్ మదరాసు.

29 మార్చి - 1915.

జె. ఆర్. మెక్లొ నాల్లు.

ఎం. బి. సి హెచ్. బి. హెచ్

వై, జి. పి. హెచ్ హెల్త్ ఆఫీసరు.

కావలెను

నమృతమైనట్టియు క్రొత్తమార్పులతో కూడినట్టియు
వ్యాపారమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును, జిల్లా
ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను. వారికి నెలకు
రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును జీతములు
ఇయ్యబడును. వైగా అలవెస్సులకూడా యియ్యబడును.
పనిచేయు సమర్థతనత్పూర్వకము కలిగియున్న ఫెర్టికెటు లండ
వలెను. కొద్దిపాటిమిత్రము కావలెను. ఇష్ట మున్నవారు
వెంటనే ఈదిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఎ. యస్. రంగను,

ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ,

81-ఏ. తేరువీధి, తిరువల్లిక్కేటి, చెన్నపట్టణము.

హిందూ యోగినులు, యోగులు

ఈ నెల 20 వ తారీఖున తమ ప్రత్యేకముగా ఒంగోలు జిల్లాలో మునము రంగ నాయకులు నాయకుగారి ఒక ఆంగ్లేయ ప్రతినిధి వ్రాసియున్న బాబుయొక్క కర్తవ్యము ప్రకటించి దానిని చదువగ ఆర్థికభారముగ గమించిన దని చెప్పబడు సామాన్యము గలిగెను. మూడు సంవత్సరముల నుంచి ఒక హిందూ యోగిని ఆహారము విస్తారము చేసియున్నట్లును, 18 రోజులు ఆమెకు పరిశోధన చేసి ఆమె చెప్పిన సంగతి నిజమైనదని నమ్మి నట్లును నాయకుగారు వ్రాయించినారు. ఇది కేవలము ప్రకృతికావ్యము విరుద్ధమైన సంగతియని చెప్పితిమియున్నది వైద్యకావ్యములు 27 రోజులకంటె ఎక్కువ కాలము ఆహారములేక ఎవరైనా జీవించుటయని చెప్పెదరు. 24 రోజులవరకు ఆహారములేక జీవించినదృష్టాంతములున్నవని వినిపించిరి. గట్టిపరిశోధనమువలన నిర్ధారపడుచు ఈ సంగతి నిజమని చెప్పబడినది. ఇప్పటికి నుమారు 25 సంవత్సరముల క్రింద ఇట్టి దర్శనమున జీవించినవారమున జీవించుటయు ఆరంభములా ఆంధ్రమున దానిని నిజమని నమ్ముటయు, చిట్టి చివరకు గవర్నరునుంచి నోటీసులొని పోవుటయు, గవర్నరు మెంటు ఖర్చున పరిశోధన జరిగించుటయు, ఆమె 24 రోజులవరకు తానె వివిధమున ఆహారమును ముట్టకయే జీవించగలనని శపథము బ్రతుకయు, ఒక నెలకు పరిశోధన జరిగిన పిమ్మట, ఆమెను గొన్ని ఆకలిమాత్రము కనిపెట్టబడుటయు తటస్థమైనది. ఈ సంగతి అప్పటి ఆంగ్లేయ వార్తాపత్రికలలో ప్రచురము గావడినట్లును నాకు జ్ఞాపకము గలదు. కొందరు ఆంగ్లేయ డాక్టర్లును నర్సులును ఆ పరిశోధనను నియమించుటచేరి. ఒక గొప్పసంగతిగా ఆమెను ఉంచుటయు రాత్రిం బగళ్లు డాక్టర్లు బహుశ్రద్ధతో వంతులవెంటిని గాచి యుండుటయు తటస్థమైనది. ఒక నాడు రాత్రి ఆమె ఒక చిన్న మాత్రను తీసి నమలుచుండ నొకనర్సు పట్టుకొని తనిఖీ చేయగ ఆమె పట్ట కొన్ని మాత్రలు దొరికినట్లు స్పష్టమైనది. ఆమె శపథమునకు బాటకమని నిర్ధారమైనది. ఇటువంటి మతియొక నిదర్శనమున నే నెలుగుడునుగాని అది గవర్నరు మెంటు వారు పరిశోధన చేయించు వరకు పోకమునుపే శక్తింపెను. బాటకమని నిర్ధారమైనది ఆయోగిని పోషించెను. ఆమెను బ్రాహ్మణ్యోత్తము లందరు బ్రహ్మరథము బట్టుటయు, హిందూముఖానుచుటయు, బ్రాహ్మణ సంతకములు ఉత్సవములొనగ పులన్నియు నుమారు రెండుమాసముల వరకు జరిగించుటయు, ఆమె శ్రీశైలమల్లి భార్యనామివారి భార్యనని చెప్పబడుటయు, ఆహార విస్తారము చేసి నట్లు నమ్మకముగలగ జేయుటయు చిట్టచివరకు ఆమె మానము వెల్లడియై ఆమెయొక స్త్రీయై స్త్రీయని కనిపెట్టబడుటయు, తుదకామె అంతిమోపసంగము తటస్థమైనది. ఈసంగతి యోగినిని గురించి నాయకుగారు గవర్నరు మెంటువారికి తెలియపర్చి పరిశోధన చేర్పాటు చేయించిన గాని ఈసంగతిని నిజమని నమ్ముటకు ఎంతమాత్రము ఆకాశములేదని రూఢిగ చెప్పదగి యున్నది. మన దేశమునకు పుణ్యభూమియొక్క రెండవ నామము గలదు. యోగులు, యోగినులు; స్వాములవారు, వైరాగులు, సనాతులు, గురువులవారు, జీయోగారు లొనగు మత బోధకులకు, సంచారులకు, మనదేశములో కొడువలేదు. ఏవో కొన్ని మాహాత్మ్యములు కనపడుట, చిట్టకావైద్యములు, జ్యోతిష్యము చెప్పట, మంత్రతంత్ర సాహిత్యములు మొదలగు జనాక్షరకార్యములు ఇటువంటివారు చేయుటయు మనకు నవీనము కాదు. భవమును వృద్ధి చేయుటకు తంత్రములు గావించుట, సంతానవిహీనులకు స్త్రీలకు కడుతలు కట్టుట, దయ్యములను బ్రహ్మరాక్షసులను పారదోలుట వీరికి సహజభర్తవములగు నుండుట మనము వీక్షించుచున్నాము. ఇట్టి కార్యములవలన అక్కడక్కడ గొప్ప మోసములు చేయుటయు మనమెరిగియున్నాము. పనుపును మంకిముచేయుట మంకిమును పనుపుచేయుట, పటిక బెల్లమును సృష్టించుట, హిసాయిలు చేయుట లొనగు మ్యాజిక్కులములు మాహాత్మ్యములగు పరిణామింపజేసి ముఘలుల ప్రజలను నమ్మకములు కలుగజేయుటయు వీరికి రివాజుగలదు పట్టా సంచి పురుగులు తీసి ద్రవ్యమును సంపాదించు వైనా యోగులు జనాను యోగులు ఈమధ్య కొత్త కవియైయుండిరి. ఇట్టి సంగతులను ఇతర దేశస్థులకు తెలియజేయుటలేదు. ప్రపంచములోని అన్ని దేశములలో ఆమాత్రం దేశమేదనిన మనదేశమేయని చెప్పవచ్చు. మన దేశములో ఆమాత్రం భాగమేదనిన మన రాజధాని యని చెప్పవచ్చు. మన రాజధానిలో ఆమాత్రం భూమి యేదనిన ఆంధ్ర దేశమని చెప్పవచ్చు. అందులో మిక్కిలి ఆమాత్రం

కర్తవ్య మెక్కడదని కొందరిటిసిమయనటకును సందియము లేదు. కాన మన ఆమాత్రం కర్తవ్యమును వదలిపెట్టి ఇట్టి రాష్ట్రములలో తగు విచారణ, తగు పరిశోధన చేయుట మిక్కిలి ఆవశ్యకమని చెప్పదగియున్నది. పూర్వపు బుద్ధిమంతులు కూడ ఫలములను కందములములను ఆకులను తిరి గొప్ప గొప్ప యోగా భ్యాసములను సలిపిట్లు గ్రంథములు కలవు. వీరి బోధకు వివిధమున ఆహారములేక జీవించిన విచిత్రముగాన రాదు. శరీరదౌర్బల్యమునకు ఏవో యొక ఆహారము నిర్ణయముగ నవసరము. అదిలేకుండ జీవించ గలరనినమ్ముట ఆమాత్రం కర్తవ్యము.

వ్యత్యాసములు

శ్రీరామనవమి. — ఈ నెల 25 వ తేదీన శ్రీరామనవమి మహాత్మ్య దినమున తెనాలిలో నర్సే ఆఫీసు లైటరు గారగు శ్రీగిరిరాజు వెంకటరత్నంపంతులు గారి మేడమిద శ్రీరామభజన మొదలయిన భక్తిమాలము లయిన చర్చలు జరిపిన పిమ్మట రామచరిత్ర సంబంధమైన చర్చలు కొన్ని మున్నవ వాస్తవ్యులయిన ప్రభావ వెంకటేశ్వరుగారి ఆధ్వర్యమున మావకంబుననున్న అచ్చటస్వామిని సేవించుట కయి వచ్చిన ఆశ్రయల అప్రద జనకంబులై యుండె. శ్రీరామకథనము. ఈ నూతనవిశిష్ట కథిల్లుగాత. తుదకు నాకుళుగానూడ కొన్ని పద్యములు చెప్పిరి. వ్యస్తాత్మీ మొదలగునవి చక్కగ విశ్వహింపబడెను. సభ జయజయ ధ్యానములతో ముగిసెను. అంతే తిరుమలరావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

రామకృష్ణమాచార్యుల జన్మదినోత్సవము. — ఆంధ్రవాటక విశాఖపూర్వ దన్న యశము వహించి కీర్తిశేషులైన ధర్మవరము రామకృష్ణమాచార్యులవారి జన్మదిన మహాత్మ్యమును, రాగల ఏప్రిలుమాసము 2-తేదీ శుక్రవారమున, మాబల్లారిపురమున వైమందలివారి పక్షమున తేరామ కృష్ణమాచార్యులవారి స్మారకచిహ్నముగా గట్టుబడిన నాటక భవనమున జరుగు నుద్దేశింపబడినది. నుప్రసిద్ధులగు బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులవారి ప్రధానాధిపత్యమున వహించుట కనజ్ఞునిచ్చియున్నారు. కావున, కృష్ణమాచార్యులవారి ప్రియులును ఇతర ఆంధ్రభాషాభిమానులెల్లరును విచ్చేసి యుత్సవము జరుగదమగ జరుగునటుల దోడ్పడుదురని ప్రార్థించుచున్నారము. అని బల్లారి మిత్రమండలి కార్యదర్శులు డి. రామసుబ్బారావు, ఎల్. కె. స్వామినాథయ్యగారులు వ్రాయుచున్నారు.

మదిరాసు రాజధాని సంఘరంగరంగస్థల, నెల్లూరు. — ఈ నెల 25 వ తేదీ ఫండుఆఫీసుహాలులో వై సభయొక్క సన్మానసంఘమువారు సమావేశమై, నెల్లూరులో పబ్లిక్ ప్రాసెక్యూటరు గారగు మహారాజరాజు శ్రీ యం. చంగయ్యపంతులు, డి. ఏ. వి. యల్ గారు సన్మానసంఘాధ్యక్షులుగను, డి. వి. కవరామయ్యగారు, డి. యె. వి. యల్, డి. వెంకటకృష్ణయ్యగారు వియె. వియెల్. కార్యదర్శులు, గను ఎన్నుకొనబడిరి. ఈమేనెల 25, 26 రులలో ప్రతిదినము ఉదయము 7-80 మొదలు 10-30 వరకు సభ జరుగునటుల తీర్మానింపబడెను. మొనూరులో ఓరియంటల్ లైబ్రరీకట్ట గారగు మహారాజరాజు శ్రీ అల్లాకి మహాదేవశాస్త్రి, వి. యె, గారిని సభాధ్యక్షులకహింపుడని కోరిరి. వైసభయందు చర్చకురావలసిన ముఖ్యంశములన్న యెడల వానిని, సభానిర్వహణవిషయమైన ఇతర సంగతులను సంస్కరణాభిమానులు తెలియజేసినయెడల, వందనపూర్వకముగ నందుకొని వానిని సన్మానసంఘమువారు ఆలోచించెదరు. అని సీ. వెంకటకృష్ణయ్యశ్రేష్ఠిగారు వ్రాయుచున్నారు.

చేళోధారకుడగు గోకేచరిత్ర

ఈ స్వార్థత్యాగి పవిత్ర చరిత్ర మించు విపులముగా వర్ణించబడి యున్నది. భారతీయులకు - ముఖ్యముగ నాంధ్రులకు ఈ మహానీయు మహానీయుడు. గ్రంథ ముచ్చుగానున్నది. చదువదగినది. పాచ్. వి. కృష్ణఅండు కో. వింతానిపేట, మన గారు. కార్యదర్శి.

also paid a tribute to Lord Hardinge and said it was difficult to find a truer friend of India than he. The whole country was grateful to him for having so ably pleaded their cause in the Imperial Council. The speaker expressed on the audience the necessity of continued agitation till their voice was heard in the House of Lords and an executive council granted to this province.

The Hon. Raja Kimpal Singh seconded the resolution and said that he very much regretted the action of the House of Lords at this juncture. The proposal was one in which both the Government and the people were unanimous, and nothing should shake them in their resolution till the concession was granted.

Mr. Syed Nabiullah then supported the resolution and warned the House of Lords that they had committed almost a blunder in ignoring the wholesome advice of a newspaper like the "Daily Chronicle." He also ridiculed the idea of Lord Macdonnel to remove the difficulty in the administration by dividing the province into parts, a step which was always beset with danger.

Mr. A. P. San also spoke eloquently in support of the resolution. He criticised in detail the various objections advanced against the creation of an Executive Council in these provinces. He showed that the days of personal government were now gone and the people must be associated, which could only be done by granting the Council form of Government. In conclusion he reminded the audience that good Government could not be substituted for self-government.

Mirza Samullah Beg then spoke in Urdu in support of the Resolution. He said that if the House of Lords wanted a proof of the demand of this form by all sections of the community, that could very easily be done by getting millions of signatures from the people of the province. He said that if men like Lords Curzon and Macdonnel wanted to make the British Government secure and permanent they should be told that it was not possible by force of arms but by creating a force of sympathy towards the people.

The resolution, after having been further supported by Babu Harkishen Dhan and Pandit Kishen Prasad Kaul, of the Servants of India Society, was unanimously passed amidst loud acclamation.

Pandit Jagat Narain then moved the second resolution, which ran as follows: - "Resolved that, while expressing its satisfaction at the assurance given by His Majesty's Secretary of State to persevere with the proposal, this public meeting strongly urges His Lordship to be pleased to give effect to the recommendation of the Royal Commission on Decentralisation and place these Provinces under a Governor-in-Council as provided for in the Charter Act of 1832." The Pandit, in moving the resolution, forcibly pointed out that the only way to secure an Executive Council for these provinces was to demand a Governor, in which case the Council was bound to be granted. He for his own part did not place much reliance upon the assurance of Lord Crewe. Those who opposed the measure were still in the House of Lords, and he did not understand that they would change their attitude.

Pandit Gokaran Nath Misra then seconded the resolution. He gave the whole history of the proposal for the creation of an Executive Council in these provinces. He pointed out that the proposal of creating a presidency of Agra under a Governor-in-Council was as old as 1833. In view of the fact that the province of Bengal was created a presidency under a Governor-in-Council they of the United Provinces were quite justified in demanding a Governor-in-Council. He, without disparaging in any way Sir James Meeson, who was an able and capable administrator, advocated government under a Governor as a matter of principle. A Governor fresh from England was expected to take a much broader view of affairs and to show greater sympathy with the aspirations of the people.

The resolution, having been further supported by Mr. Mumatz Hussain, Dr. Nazirudin Hasan and Mr. Yusuf Husain Khan, was passed unanimously.

Mr. Syed Wazir Husain then proposed the third resolution, which ran as follows: - "Resolved that this public meeting tenders its most respectful and heartfelt thanks to His Excellency the Viceroy Lord Hardinge for his having, in his speech at the last meeting of the Imperial Council, truly voiced the sentiments of the people of these provinces about the grant of an Executive Council, and in view of his beneficent administration prays for an extension of the term of his Viceroyalty." In moving the resolution, the speaker reviewed the past administration of His Excellency and observed that much of the contentment and satisfaction that now prevailed among the people of this country was due to the last and benevolent government of His Excellency. He reaped with gratitude to the statesman-like pronouncement of Lord Hardinge at the last meeting of the Imperial Council, and said that the interests of these provinces as well as of the whole country demanded that the term of his viceroyalty should be extended.

The resolution, which was seconded by Babu Ramachandra and supported by Dr. Ohdedar, was passed unanimously.

Babu Ramapratim then moved the next resolution, which authorises the Chairman of the meeting to forward the above resolutions to His Majesty's Secretary of State for India, His Excellency the Viceroy, and His Honour the Lieutenant-Governor of the United Provinces.

The resolution was seconded by Pandit Ikbal Narayan and passed.

A vote of thanks was then proposed to the Chair, which brought the meeting to a close. The meeting was a great success and lasted for about three hours. Intense enthusiasm prevailed throughout.

U. P. Legislative Council. Presentation of Budget.

As the Council meeting today Mr. Pim presented the budget. He said the object of the Executive Council would stand pending receipt of further information. Large increase had been made under medical and education. The technological scheme had been pushed on with a beginning made in connection with increased salaries for constables. The Electric scheme for Allahabad and Lucknow had been worked out. The promoters had taken one-third of capital and he called on the members of the Council to support the scheme. The anti-inflation of prosperity budget had not been realised owing to high prices. The debate on the budget will take place on the 6th April.

చిన్న రాజమన్నారు, ఆనరీశ్రీకృష్ణుడు.

నాగరపువస్తుప్రదర్శనశాలయం దియ్యబడినవతకము.
గొప్పగొప్పవారిచేపేనవేలు యోగ్యతాపత్రములుపొందిన
అమృతాంజనము అన్ని నెప్పులకు పరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము

అమృతశబ్దమాదినిగల

మాయమందుగాదు.

పత్తియింటనుండ దగినది.

వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్నిచోట్ల విక్రయించబడుచున్నది.

నకలుమందులవలన మోసముగలుగును

పంచభాష చీటి చూచి

కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము

అంజనశబ్దమంతమునగల

నకలుమందుగాదు.

తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, పాద,

పునొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, పక్షవాతము,

వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు

ఏని కన్నిటికి అమృతమునంటిది.

చక్కని డబ్బితో సహా

సీసానికి 8 అణాలు.

వాడని వారుండరు.

అమృతాంజనము డిపోవారి ఔషధముల ప్రకటన.

దంతచూరము

కంటినొప్పులకు మంచిపోదుము. సువాసన
గలిగియుండును. వెల స్వల్పము.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశుభ్రహరి

కాప్పిగలచోట దూదిని మందులొత్తడిపి
పెట్టిన నొప్పినివెంటనేమాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే.

జీర్ణరసాయనము

ఆకలిలేకపోవుట, అగ్నిమాంద్యము,
మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు.

25 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గజ్జికీతైలము

చిన్నపిల్లలకు మంచిమందు. ఈతైలము
నాలుగుపూటలురాచినతప్పకపనిచేయును.

డబ్బీ 1కి వెల 0-8-0 అణాలు.

పగుళ్ళకు తైలము

అలకాగ్ని, అలచేతులు, చర్మము,
కారకమువలనను కీతగాలివలనను పగిలిసిరు

కారుటయు, జలప్పుటయు సంభవించును.
ఈతైలమును రాచిన పగుళ్లుమానిజల

పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్ళ
నొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము.

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. వేరు.

మోహినీ తైలము

మెదడుకు, కండ్లకు చలువజేయును. వెం
క్రమము నునుపుజేరును. కురులుపెరుగును.

5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0.

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన అసహమునదగ్గ చర్మము
లావుబాని మొలలుపర్పడి యమితనాధిగలు

గును. డబ్బీ 1-కి వెల 0-12-0 మాత్రమే.

కలరా మాత్రలు

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతీసుట ఆవ
శ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.

12 మాత్రలు డబ్బీ 1-కి వెల 0-6-0.

తేలు మందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన శాధ
మాయమగును. క్రతయింట నుండదగినది.

సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

భామిపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి,
శక్తికి, నైవార్యాధము.

20 మాత్రలుగలడబ్బీ 1కి వెల 1-0-0.

రోమహరి.

ఈభస్మమును నీటితో గట్టిగా కలిపి
పట్టించిన, కోమములు రెండు నిమిషముల

లో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన
చర్మము నలుపెక్కినది. మంటయుండదు.

డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0. వి. పి. తో 0-12-0.

శామర తైలము

తామర, తీట, ఏనుగుగడ్డ, మరద, రసి
కారుట మొదలగువాటికి మంచిమందు.

డబ్బీ 1-కి వెల 6 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విషపుజ్వరము, మన్యజ్వరము
మొదలగుసమస్తజ్వరములకుదివ్యౌషధము

సీసా 1కి వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశుభ్రహరి

5, 6 బొట్లను చెవిలోపొసిన శాధతగును.
మంటయుండదు. త్వరతో మాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-6-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖిభోగి మాత్రలు.

కొరుకు సనామేహములకు ఈమాత్రలు
శాగుగ పనిచేయును. నీనివి తీసుచువుండు

పడినచోట సుఖిభోగితైలమును రాయవల
యును. ఇవి రక్తగుర్భక మేహకారిక వా

ద్యములకు కూడ చాల ఉపయోగకారి.
20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0.

సుఖిభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0
విధములకన్ని ప్రణామములకును, కొరుకు

పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును.
ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును.

లోపలికి మాత్రలను తినవలయును.

ఇది అమృతాంజనము డిపో, ఇది

ంగం, ఫేరిరోడ్డు, పోర్టు బొంబాయి.

తే. ౬, ౭, తంబుకెట్టి వీధి, జార్జిటౌను, మద్రాసు.

తొర పనులు !

కొద్ది పశులే గలవు !

మంచినయము!

బరొసాఖింద యుద్ధ చరిత్రము

(మొదటిభాగము స్వీకృతమైనది.) భర 8 లక్షలు మాత్రమే. పోస్టేజ్ సహా 0-10-0

ఈ యుద్ధ చరిత్రము లాంజిక దేవతలవల్ల కలగజేసిన తేటతెలుగున ప్రాయశఛిద్రముననున్నది. మా ప్రకటనకంతే భవములేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతినిధుల రూపముగ ముద్రించిన పుస్తక మిదికాదు. ఇతరులు ప్రపంచ సంగ్రామముని లోకమునకు యావత్ప్రచురమున విక్రియించు అబద్ధ ప్రయత్నముకాదు. నిజముగా "బరొసాఖిందమున" జర్మని మొదలగువారికి గలగు యుద్ధమునకు వివరించి చాటియున్నది. ఈ యుద్ధ చరిత్రములను అందరు చక్కగా తెలుసుకుటకు జర్మని యుద్ధ చరిత్ర మొదలిప్పుటివరకు జరిగినవిషయము లిందున్నవి. విరోధ యుద్ధము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుంగుకొనుటకు ఈ మొదటిభాగమునందు తెలుపబడిన యాంధ్రకరణముల వల్లతో జరిగితిరవలెను.

జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా హంగేరుల నిర్మాణము. గతతర్వాన్నివలన విరోధాలోగలిగిన మార్పులు, జర్మని యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీయైక్యతనునైనవి. ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో మారుబాటులు. జర్మనియేకాధి పత్యము ఉచ్ఛేదశకండుట, అధికారివిజృంభణము, రాణువదుడము. గ్రేటుబ్రిటన్ జర్మనియను చేసిన పోటాపోటీలు. పాల్కాట్ టర్కీ యుద్ధముల ఫలితములు. విరోధా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు. ఆస్ట్రీయా యుర్రరాజు చంపబడిన తరువాత సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు. సార్వభౌములారంభించిన మహాయుద్ధ వివాదములు గవుల.

విరోధా చరిత్రను నింతవఱకుగా నిజకారణసహితముగా తెలుసుకొని నివారణప్రాయశ్చిద్రము నొక్కి చెప్పగలము. పుస్తకమును దీని చదివినవారికి విషయముల సత్యాసత్యములు తెలియును. ఇందులో 80 పేజీలతో చిత్రములును, 6 భూగోళపటములును, 120 పుటల విషయములున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. సి. మూలకమున పంపబడును.

వెంట వెంటనే తీయిమభాగములు వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్థికపక్షమున దులించిన చక్కని ప్రతిమలు గలవు.

మాచిరునామా:—సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

వనోపధి సారాపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెక్కుడుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. తీగ్గిపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడికంతు వుటకు పుష్టినిగలిగించును. నెక్కుడును కుద్దివలచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నెక్కివిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టుకుమందు:—ఇది చర్మమునువూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి(తాగుటకు ముందు) నాగదొడ్డిలము పైపుతలకు మును. ఈరెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ఎకక. ఫనసవాడి, నం. 2, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 124 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సహ 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

శలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పొట్లపోగొట్టును.

చర్మముపైన రాచిన లోపలికి నొప్పించి

లోపలి నొప్పులు నయింతును. రోగలవు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషావీటి చూచికొనిన మోక్షము గలుగదు.

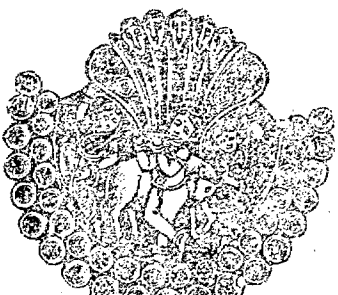

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక భద్రాభిషేకమందును. ఇప్పు డిప్పుడు తయారగుచున్న కొత్తమందుగాదు. కవియైదేండ్లుగా దేశమునం కంటటను వాడుకలో నుండి. మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రేరింగ్స్, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబుసెట్టిపేట్, చెన్నపట్నం.

22-వ స్ట్రీటు (సవరము) బంగారు.

(ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర

1 1/2 సవరము యెత్తు

వెల రూ. 30-8-0.

మతియునివిధములగు బంగారుగణ, వెండిగణ, రాళ్లు చెక్కినగణ, మున్నగునవి ఈకొండ కేంద్రమున కర్తవ్యులవద్ద భారతను గోరువారికి కట్టబడుటకు ఉచితముగ పంపబడును.

సవరక ఇండియా జాతరె మ్యూసెయిక్కురింగు కంపెనీ,

487, టంగుటూరిపేట్, సామూకారుపేట్, మదరాస్.

The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 437, Sowcarpet, Madras.

యుద్ధము-ఆంగ్లేయరాజ్యము

దామగ్గ-కే. వే. సరసయ్యచే వ్రాయబడి డివాక్ బహదూర్ డాక్టర్ సర్ యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ గారు అనుగ్రహించిన ఉపోద్ఘాతముతోడ

చెన్నపురి గవర్నరు లార్డ్ వెన్బ్లెన్ డ్

మహాసాయనకు అంకితము చేయబడినది.

ఈ పుస్తకమున నిప్పుడు విరోధాలో జరుగుచుండు యుద్ధముయొక్క యథార్థ సమాచారములున్న అనేక సవ్యాధ ములగు విషయములున్న గలవు. యుద్ధమును గూర్చిన యథార్థ వర్తమానము లందఱును జక్కగ తెలుసుకుటకై పుస్తకము మహాపాకారకమైనదని వైస్ రాయ్ సహా గవర్నర్ లును, కాన్సిల్ మెంబర్లును, మైకోర్పొరేషన్ డిప్యూటీ కలారాధీశులును ఇంక ననేకమహాసాయులును యోగ్యతాపూరితనిచ్చి యున్నారు.

ఈచరిత్రము ఇంగ్లీషునంగును ఆరవవసంధున సచ్చి త్రింపబడి యున్నది. ప్రతి యొకటిని వెల అణాలు 0-8-0 తపాలాకులి ప్రత్యేకము. పుస్తకములు దొరకెదోటలు:—

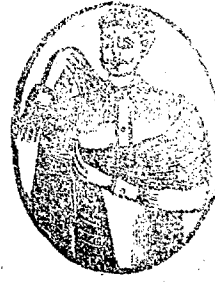
2. టి. నాగసుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ బ్రదర్స్; 3. కొండిపెట్టి పిట్టి టిమ్మెన్ బ్రదర్స్; టివాక్ డ్రం. బాటిటవున్, మదరాసు.

మంచినయము! వేనవేలు ఖర్చుపడినది!! తనక దొరుకవు!!

ఈమంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆర్థికరాష్ట్రము

కోర్కెని కోడెండ్రప్రలాపము అను గ్రంథముకలిగి ఇతము

మేలైన బహుళ పట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కర్చుపడినవి. 1 1/2

తరుచు భరణు వసించియున్నవి.

చాచులారా! శృంగారమున్ను నాగరికతయున్నుగల మేలైనబహుళ పట్టుపంచలు పండుగదినమున ఆమె దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించితిరి పోగా మిగిలొడ్డి పంచెలమూ రమె యున్నది. ఇందులో ఎరువు, తచ్చ

అతుతచ్చ, రోజు, మేనువర్చుం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. గృహ

నీయమైనవి, త్వరపడుదు.

కీక్ మారనిడిని 2 1/2 మారు నెడబుగల పట్టుపంచ 15-2-0-0

పంచ 1-కి తపాలాఖర్చులు 0-4-0

డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలాఖర్చులు ఇతము.

టి. సీతారామ మొదలియార్,

కీ, కందపు మొదలిపిట్టి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా ర్పును గమనింపుడు.

కరస్పాండ్లు మొదలగు నవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ, 21, హమ్మంపేట్, బొంబాయి.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును

100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా

బే గం సా హి స్టోక్స్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట కలన దేహమందలి యే భాగమునయందు రోమము ను చెనుపులేక శుద్ధము గాను యెటువంటి మచ్చలూ లేకయు ను బాధ లేక యును నిక సంయును. చర్మముయొక్క ర్విభావమైన రంగును కాతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్)

ఇదిఒకరే. వెల 8 బిల్లెలు పెట్ట 1కి 1-0-0 వి. సి. ఖర్చు 4 అ. ఆర్.వి. పండిట్ అండు కంపెనీ నెం 5 బందరపేట్ మదరాసు.

ఇంటిసామానుల అమృతము.

4 వ ఏప్రిలు 1915 వ తేదీ ఆదివారమునాడుదయమున 8 గంటలకు టంగుటూరిపేట్ (మింటుస్టీటు) లో నున్న 4 వ సంబంధ ఇంటిసామగ్రి లన్నియును వేలమువేయబడున కొనినవా రా ఇంటినిడగొట్టి ఆసామానులను తీసికొనిపోవ ను. 27 వ తేదీనాని ఆప్రాంతమునగాని ఆ ఇల్లునుభూదగోర వారు చూచుకొనవచ్చును. ఇంక నికరవిషయములను తెలియ గోరువా రిదిగను ఆ డ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

టి. స్వామినాథపిల్ల,

118 పరకువాకము మైకోర్పొరేషన్, వేపేరి, మదరాసు.